

V četrtek je obiskala Kranj petčlanska delegacija pokrajinskega sveta Zveze sindikatov s Kosova, ki so jo sestavljali Bogoljub Nedeljković, Imaš Jašić, Vija Musufi, Halil Jupa in Redžep Kabasi. Gostje iz Kosova so najprej obiskali Iskro, nato pa so se pogovarjali s predstavniki kranjskega občinskega sindikalnega sveta. (jk) — Foto: F. Perdan

OZN praznuje

Enakopravnost, mirno reševanje medsebojnih sporov, prepoved uporabe sile in nevmešavanje v notranje zadeve posameznih držav — to so glavna načela, zajeta v listini Organizacije združenih narodov, ki pravkar praznuje 25-letnico svojega obstoja. Združene narode, spočete v najhujših dneh zadnjega svetovnega požara, na konferencah zaveznikov v Lonodnu, Moskvi, Teheranu, Dumbarton Oaksu in Jalti, je ustanovilo 50 dežel, katerih predstavniki so se konec aprila 1945 zbrali v San Franciscu (ZDA). Ljudi, site krvi in trpljenja, je prevečala želja po miru, po človeka vrednem življenju. Da bi preprečili morebitno novo katastrofo, so sklenili ustvariti telo, ki bo bdelo nad dogajanjem v svetu, ki bo sposobno posredovati, če bi kdo skušal zarožljati z orožjem. In ustvarili so ga. OZN je kmalu postala orjaški branik svobode, prijatelj zatiranih in tlačanih, katerega vpliv neprestano raste. V nasprotju s predvojnimi Društvom narodov, ki ni imelo nobene moči, uspešno rešuje najbolj zapletene situacije, preprečuje in gasi lokalne spopade ter brzda objestnost velesil, katerih načrti o razdelitvi sveta so prav zaradi budnosti Hamerskjöldove in pozneje U Tantove »vlade« padli v vodo.

OZN danes združuje 125 držav. Njene akcije kreira in usmerja Generalna skupščina, ki zboruje enkrat letno. Ob največjih krizah sklicuje tudi izredna zasedanja. Zelo pomemben organ je še Varnostni svet, sestavljen iz 10 voljenih in 5 stalnih članov (delegati ZDA, ZSSR, Velike Britanije, Francije in Čangajškove Kitajske). VS stalno bdi nad dogajanjem na vseh petih celinah in ima pravico izdajanja obveznih ukazov. Poleg navedenih dveh teles ne smemo pozabiti omeniti sekretariata, raznih svetov, pomožnih organov in specializiranih ustanov (UNESCO, FAO, WHO, ICAO itd.). Zlasti slednje uživajo pri ljudeh velik ugled, saj opravljajo pomembne humane funkcije.

Združeni narodi so doslej uspešno intervenirali v neštetihih zapletih, ki bi utegnili sprožiti 3. svetovno vojno. Spomnimo se samo Koreje, berlinske krize, treh spopadov med Arabci in Izraelci, raketne (Kubanske) krize itn. OZN je vselej energično ukrepala in pomagala vzpostaviti mir. Lahko rečemo, da predstavlja edinstveno protiutež militarizmu, ki skuša človeštvo pahnuti v samouničenje.

I. Guzelj

Jutri v Kamniku

V Kamniku je vse pripravljeno za sprejem številnih gostov, ki se bodo udeležili slovesnosti ob odkritju spomenika generalu Rudolfu Maistru-Vojanovu. Slovesnosti se bodo začele ob enajsti uri dopoldne. Udeležence proslave bo pozdravil Vinko Gobec, predsednik skupščine občine Kamnik, slavnostni govor ob odkritju spomenika pa bo imel ing. Pavle Zaver, predsednik odbora koroških partizanov pri ZZB NOV Slovenije, spomenik pa bo odkril Franc Leskošek-Luka.

Sledil bo kulturni spored, na katerem bodo nastopali moški zbor pevskega društva Lira, dijaki kamniške gimnazije in učenci kamniških osnovnih šol.

Ob tej priložnosti naj povemo še to, da je bil

general Maister 1924. leta imenovan za prvega častnega meščana mesta Kamnik. To priznanje rojaku so Kamničani dodelili generalu ob njegovi petdesetletnici.

Odbor za postavitve spomenika generalu Maistru vabi vse občane na slovesno odkritje spomenika velikemu borcu za našo severno mejo in kamniškemu rojaku.

J. V.

Od 1.—31. oktobra v vseh prodajalnah KOKRA — KRANJ reklamna prodaja »JESEN V KOKRI« z nagradnim žrebanjem 1000 lepih dobitkov. Žrebanje bo 4. novembra

Brezplačno robljenje zaves!

Cenjene potrošnike obveščamo, da bomo od 1. novembra 1970 dalje v krojaški delavnici Blagovnica — Kranj sprejemali proti predložitvi paragonskega bloka na brezplačno in kvalitetno robljenje vseh vrst zaves kupljene v naših prodajalnah v Kranju: Dekor, Koroška 35 — Tekstil, Prešernova 5 — Gorjenje, Prešernova 11 — Blagovnica, Poštna 1.

Bogato izbiro kvalitetnih domačih in uvoženih zaves vam ob vsakem času nudijo prodajalne Kokra.

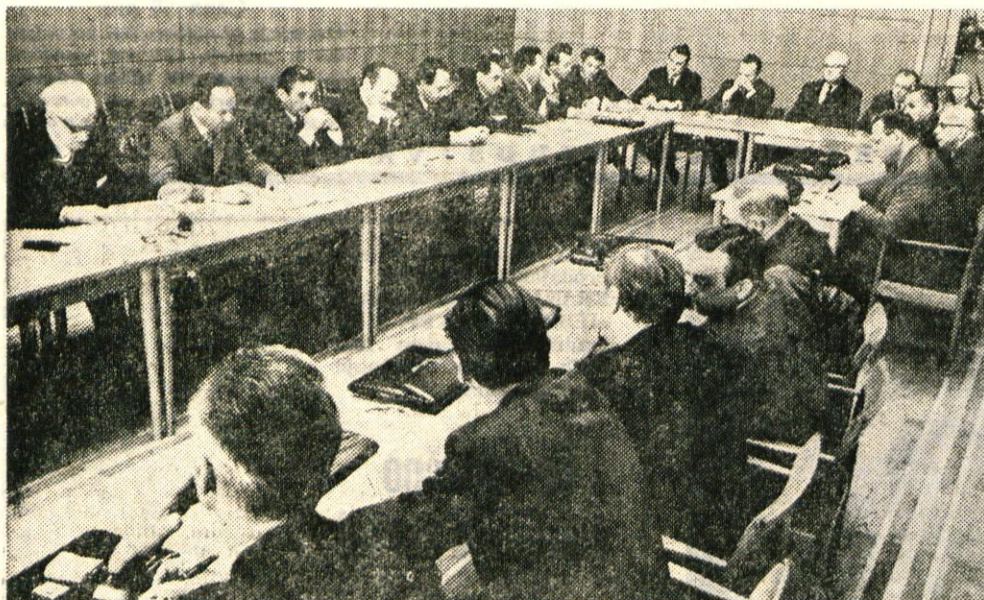
Obiščite nas!
KOKRA — KRANJ

Višje pokojnine s 1. januarjem 1971

Predlog, da bi upokojujencem že s 1. januarjem naslednjega leta začeli izplačevati pokojnine povečane za dvig življenjskih stroškov leta 1970, je doslej naletel na ugoden sprejem in na podporo tako republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev kot tudi več odborov pri republiški skupščini. Če bo predlog sprejet, bi potem z začetkom prihodnjega leta

prvič začeli izplačevati povečane pokojnine že s prvim dnevom novega koledarskega leta.

Letos bodo povečale pokojnine še ostale republike, razen Slovenije in Črne gore. V Sloveniji smo namreč uskladili pokojninske osnove na raven poprečnih pokojninskih osnov že leta 1968, česar pa takrat niso naredile ostale republike.

S posvetovanja o odnosih med samoupravno družbo in cerkvijo — Foto: F. Perdan

KRANJ

V torek so se pri občinski konferenci SZDL sestali nekateri predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij socialistične zveze. Razpravljali so o kriterijih za financiranje krajevnih skupnosti.

Občinski sindikalni svet je v začetku tedna v podjetju Sava in Iskra pripravil razpravo o izhodiščih za resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva. — V sredo pa so se sestali predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij, vodstev podjetij in samoupravnih organov iz delovnih organizacij, predstavniki skupščine komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in poslanci socialno zdravstvenega zbora zvezne in republiške skupščine. Razpravljali so o statutu skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev.

RADOVLJICA

V radovljiški občini so se včeraj (petek) končale javne razprave o predlogu statuta in pravilnika skupnosti zdravstvenega zavarovanja, ki jih je za vodstva in samoupravne organe delovnih organizacij na raznih področjih v občini pripravil občinski sindikalni svet. — Ob koncu meseca bo podobne javne razprave za kmetijske zavarovance v občini pripravila tudi občinska konferenca socialistične zveze.

Lesno industrijsko podjetje Bled bo danes (sobota) praznovalo 20-letnico samoupravljanja. Ob tej priložnosti bo ob 10. uri na Bledu svečana seja delavskega sveta podjetja.

V četrtek popoldne se je pri občinski konferenci SZDL sestala komisija za pomoč in varstvo ostarelih ljudi. Razpravljala je o evidenci občanov, ki so potrebni kakršnekoli družbene pomoči.

TRŽIČ

Pred dvema dnevoma so se tudi v Trziču začele po sklepu predzadnje seje sveta gorenjskih občin razprave o predlogu statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem in o vsebini novega pravilnika o uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Trzič se je odločilo, naj te razprave potekajo posebej v obeh največjih delovnih organizacijah Peku in BPT, za vse ostale pa je bila v četrtek organizirana prva taka razprava v sejni dvorani občinske skupščine. Posebej pa bodo o tem razpravljali tudi individualni kmetijski proizvajalci, in sicer 2. novembra — ok

Sklepe, sprejete na 4. konferenci ZK Trzič, je posebna komisija posredovala vodstvom podjetij ter ustanov in njihovim samoupravnim organom, vodstvom družbenopolitičnih organizacij in skupščinskim organom ter vodstvom samoupravnih skupnosti.

Ti sklepi so sicer sestavni del programa dela občinske organizacije ZK, predstavljajo pa tudi konkretizacijo akcijskega programa in političnih izhodišč pri oblikovanju kadrovske in gospodarske politike v bližnji in daljši prihodnosti.

Sklepi se nanašajo na ukrepe in stališča v zvezi s kadrovsko politiko, predvidevajo naloge članstva zveze komunistov pri usmerjanju gospodarjenja ter zavzemajo odnos do integracijskih procesov v občini.

Sekretariati stalnih aktivov ZK bodo do 30. novembra sklicali šestanke svojih članov, na katerih bodo sprejeli konkretne zadolžitve v zvezi z uresničevanjem teh sklepov, zlasti pa se bodo pogovorili o nalogah članstva pri doslednem in permanentnem uveljavljanju konkretnih stališč zveze komunistov na tem področju dela.

— ok

občan sprašuje

Kranju, ki je prvi na Gorenjskem dobil lastno kulturno skupnost, skušajo slediti tudi sosednje komune. V Skofji Loki, denimo, so se že januarja odločili ustanoviti podoben organ. Občinska skupščina je sestavila poseben iniciativni odbor, ki naj bi do konca leta izdelal okvirni program, preučil trenutno stanje v posameznih kulturnih panogah ter pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor. No, zvedeli smo, da se njegovi člani niso nič kaj dobro odrezali. Pravzaprav so docela zatajili, saj je enajstglava skupščina imela prvi sestanek šele pred dobrim tednom dni. Ločanom, ki veljajo za odlične organizatorje, bi česa podobnega nikdar ne prisodili. Kje tiči vzrok osemesečne zamude? Bo v pičlih desetih tednih moč nadoknaditi zamujeno?

O odnosih med samoupravno družbo in cerkvijo

Kranj, 23. oktobra — Občinska konferenca socialistične zveze v Kranju je dopoldne skupaj z vodstvi gorenjskih občinskih konferenc (vključno s Kamnikom in Domžalami) pripravila posvetovanje o odnosih med samoupravno družbo in cerkvijo. Posvetovanja so se udeležili tudi predsednik republiške verske komisije Pavle Bojc, član predsedstva republiške konference SZDL Franc Kimovec ter nekateri gorenjski duhovniki. To je bil prvi takšen pogovor o poteh in oblikah razreševanja skupnih vprašanj. Udeleženci posveta so soglasno ugotovili, da so takšni stiki zelo koristni in lahko pripomorejo k razreševanju odprtih in šele v zadnjem času načetih vprašanj, ki obstajajo med samoupravno družbo in cerk-

vijo. Sporazumeli so se tudi, da bodo v prihodnje s takšnimi pogovori nadaljevali tudi po občinah, ko bodo pri

občinskih konferencah SZDL ustanovili koordinacijske odbore, ki bodo spremljali odnose med družbo in cerkvijo.

Zbori volivcev v Žireh

Za območje krajevne skupnosti Žiri bodo v nedeljo zbori volivcev, na katerih bodo razpravljali o pomanjkanju šolskih prostorov pri osnovni šoli v Žireh in prostorov za otroško varstvo KS Žiri in o programu gradnje in zbiranju finančnih sredstev. Sklepati bodo tudi o razpisu referendumu v KS Žiri za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinanciranje gradnje dodatnih šolskih prostorov in varstvene ustanove v KS Žiri.

Za volilno enoto Žiri in del volilne enote Žirovski vrh bo zbor volivcev v nedeljo, 25. oktobra 1970, ob 8. uri v za-

družnem domu v Stari vasi, za volilno enoto Selu v nedeljo 25. oktobra 1970, ob 15. uri pri Poljanšek Janku na Selu 29, za volilno enoto Dobračeva bo zbor volivcev v torek, 27. oktobra, ob 19. uri v gostilni pri Zupanu na Dobračevi, za volilno enoto Brekovičice v nedeljo, 25. oktobra 1970 ob 15. uri pri Jureču v Brekovičah, za volilno enoto Račeva in del volilne enote Žirovski vrh v nedeljo, 25. oktobra 1970, ob 15. uri v galskem domu Račeva in za volilno enoto Ledinica v nedeljo, 25. oktobra, ob 8. uri pri Kragarju na Ledinici.

L. B.

Včeraj je bilo v Lomu nad Trzičem 5. srečanje nekdanjih partizanskih kurirjev in vezistov s pionirji iz Loma. Goste je pozdravil ravnatelj domače osnovne šole Ivo Gorjanc, Franc Fojkar pa je navzočim govoril v imenu kurirjev in vezistov. Letos je pri slovesnosti prvič sodelovala podjetje IMCO. Ob tej priložnosti je direktor podjetja pripel na prapor slavnostni trak. Pri srečanju so sodelovala tudi podjetja Športoprema, Državna založba, trgovsko podjetje Tobak in Termika, ki pri srečanju sodelujejo že peto leto. Omenjena podjetja so prispevala tudi denar za gradnjo televizijskega pretvornika, saj doslej prebivalci Loma niso mogli spremljati televizijskega programa. Po kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci domače osnovne šole, so pionirji iz Loma sprejeli v svoje vrste cicibane. (jk)

Doslej največja izbira TV APARATOV

Prek 20 vrst televizorjev iz uvoza in domače proizvodnje

Zimsko kopališče v Savskem logu

Je odprto:

SREDA: od 15.—19. ure

ČETRTEK: od 15.—19. ure

PETEK: od 15.—19. ure

SOBOTA: od 9.—13. in 15.—19. ure

NEDELJA: od 7.—19.

Čistilno kopališče je odprto vsak dan od 9. do 10. ure. Dostop do kopališča je možen z motornimi vozili prek mostu pri Tekstilindusu.

Ekstra — eksport

Simon Prescheren

Tarvisio (Trbiž), telefon 21-37

- radijski sprejemniki za avto blaupunkt
- naprave za centralne kurjave
- gorilniki na olje
- od 70.000 lir dalje

Poseben popust za izvoz
Strežemo v slovenščini

Podjetje za PTT promet Kranj razpisuje oddajo prevoza pošte na poštni liniji Kranj — Škofja Loka — Žiri. Za prevoz je potreben večji zaprti furgon (do 2 ton).

Pogoje in čas prevoza dobe zainteresirani pri PTT podjetju Kranj, v PTT oddelku, I. nadstropje. Rok prijave je 5. oktober.

Podjetje za PTT promet Kranj

Modna konfekcija

Krim

Ljubljana — obrat Kranj,
JLA 5

Zaradi uvedbe druge izmene ponovno razgllašamo prosta delovna mesta

za kvalificirane krojače in šivilje — možnost dobrega zaslužka.

Veliko študentov, malo štipendij

Presenetljiva, a do neke mere razumljiva je ugotovitev, da nihče v občini Škofja Loka ne ve, koliko mladih ljudi iz jugovzhodnega dela Gorenjske pravzaprav študira ter katere fakultete, akademije in višje šole obiskujejo. Na zavodu za zaposlovanje, v Klubu loških študentov, pri temeljni izobraževalni skupnosti — povsod so samo nemočno odkimavali. Celo oddelek za gospodarstvo skupščine občine Škofja Loka, ki sicer razpolaga z izredno temeljito analizo potreb po delovni sili v komunih, z analizo trajne vrednosti, nima izčrpnih informacij o visokošolskih. Ugotovil pa je, da trenutno prejema štipendije 94 občanov. Ako podatke primerjamo s približno, kajpak čisto neuradno oceno števila »jajčjih glav«, kakor nastajajoči inteligenci posrečeno pravijo Američani, dobimo porazen količnik. Poznavalci namreč sodijo, da loško območje premore okrog 400 študentov. Če upoštevamo še 101 uradno registriranih izrednih študentov, znaša razmerje 501:94. No, del te male armade dobiva podporo tudi od drugod, od gospodarskih organizacij in ustanov zunaj domače regije, kar pa stvari bistveno ne spremeni; bodoči mladi strokovnjaki morajo kasneje služiti svojim »mecenom« in zato za ljudi željna škofjeloska podjetja izgubljeni.

Politika štipendiranja v mestu pod Lubnikom torej ni posebno načrtna, saj bi ob vsesplošnem pomanjkanju kadrov odgovorni morali bolj intenzivno vlagati v »možgane«. Toda v opravičilo štipenditorjem naj povejmo, da često zaman iščejo dijake in študente, ki bi se bili pripravljene prek dotacij vezati nanje. Lep primer je spomladanski razpis sveta za izobraževanje in vzgojo pri skupščini občine Škofja Loka. Le-ta črpa denar iz sklada temeljne izobraževalne skupnosti in daje prednost dijakom in študentom pedagoških smeri, ter potencialnim uslužbencem občinske uprave. Razpisali so 11 štipendij, a oddali vsega tri. Sele jeseni, ko je bil natečaj ponovljen, so prišle nove prošnje. Letos bodo tako podpirali tri slušatelje Pedagoške akademije v Ljubljani (prvega za smer matematika in fizika, drugega za slovenščino

in zgodovino-tretjega pa za ortopedagogiko), nadalje enega slušatelja Upravno administrativne šole v Kranju, enega študenta filozofske fakultete, smer slovenščina in angleščina, enega študenta biotehnične fakultete, smer veterinar, enega bodočega igralca (Akademija za gledališče, radio, film in televizijo) ter dva srednješolca — dijaka gimnazije v Ljubljani (smer interna matematika) in dijaka ekonomske srednje šole. Preostala sredstva nameravajo v

obliki šestmesečnih štipendij dati dvema absolventoma. Srednješolci bodo prejeli 200 din, študentje višjih šol 250 din, slušatelji fakultet in visokih šol pa 300 din mesečno. Vsota se bo ob semestrih ocenam primerno povečala.

Zal občina nima splošnega sklada, iz katerega bi financirali izobraževanje kandidatov, ki niso uspeli dobiti štipendij v gospodarskih organizacijah in drugih ustanovah. I. G.

Seja skupščine

V četrtek popoldne je bila v Kranju skupna seja obeh zborov kranjske občinske skupščine. Razpravi v prvi in drugi točki dnevnega reda, ko so govorili o izobraževanju kadrov za gospodarstvo in o izobraževanju ob delu ter o učnih uspehih in vzgojnem delu na osnovnih šolah v občini, pa so prisostvovali tudi člani skupščine temeljne izobraževalne skupnosti. O obeh obravnavanih vprašanjih so odborniki in člani skupščine TIS sprejeli sklepe in hkrati sklenili, da je k analizi o učnih uspehih treba izdelati tudi analizo o vzrokih za precejšen osip učencev na osnovnih šolah. Po tej analizi bo občinska skupščina o teh vprašanjih ponovno razpravljala.

V nadaljevanju seje so odborniki razpravljali o negativnih pojavih v delovnih organizacijah ter o stališčih o

družbeni samozaščiti v občini, potem pa sprejeli poročilo koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa izgradnje šol in vzgojno varstvenih zavodov v občini. Odborniki so se strinjali, da bodo s sedanjimi pripravi in z delom koordinacijskega odbora seznanjeni občani na jesenskih zborih volivcev.

V razpravi o bodoči trasi gorenjske avtoceste je skupščina dala soglasje na predlagano varianto s pripombo, da se upoštevajo dosedanje urbanistične rešitve v občini. Nazadnje pa je skupščina sklenila, da se zaradi povišanih odkupnih cen prašičev poveča maloprodajna cena za kilogram svinjskega mesa od sedanjih 15 na 16,30 dinarja. Odbornikom je bilo predloženo tudi poročilo o nastali škodi v neurju julija in avgusta letos. A. Z.

ISKRA - Elektromehanika

Kranj

razglša prosta delovna mesta:

1. vratarja čuvaja
(2 delovni mesti)
2. skladiščnega delavca
v nabavni službi
(2 delovni mesti)

Pogoji: Pod tč. 1.: odslužen vojaški rok, starost do 40 let, pod tč. 2.: starost nad 18 let.
Pismene prijave pošljite na kadroviski oddelek naše tovarne do 5. novembra 1970.

Zaustaviti moramo neugodna gospodarska in politična gibanja

KAJ STORITI?

Zakaj je tovariš Tito predlagal ustanovitev predsedstva? — Kakšna naj bo vloga federacije? — Kako potrošiti toliko, kolikor zmoremo? — Kako zatreji korupcijo ter omejiti inflacijo? — Kaj naj dela Zveza komunistov?

Objavljamo razgovor, ki ga je za poslušalce Radia Ljubljana pripravil njihov sodelavec Peter Bregar. V oddaji »Aktualnosti doma in po svetu« 8. oktobra 1970 je spraševal sekretarja centralnega komiteja Zveze komunistov ing. Andreja Marinca o trenutnem gospodarskem in političnem položaju v naši državi in republikah.

VPRAŠANJE:

Tovariš Marinc, na seji centralnega komiteja so bile dane nekatere zelo vznemirljive ocene ekonomske in politične situacije. Izražene so bile tudi v uvodnem referatu, v katerem je tovariš Popit dejal, da bi nadaljevanje sedanjih gibanj slej ko prej privedlo celoten družbeno ekonomski in politični sistem v krizo.

Vprašali bi, kako naj po tej kritični razpravi in po vznemirljivih mnenjih najbolj odgovornih ljudi ocenimo sedanji gospodarski in politični položaj. Oziroma, kaj storiti v Sloveniji in Jugoslaviji, da se zaustavijo nekateri močno negativni procesi v gospodarstvu in politični praksi, ki smo jim priča.

ODGOVOR:

Predvsem se mi zdi, da položaja ne bi smeli preveč dramaturgizirati, čeprav je vznemirljiv. Narediti moramo vse, da se spremenijo sedanje politične razmere v Jugoslaviji in da se zaustavijo skrajno neugodna gospodarska gibanja. V tem trenutku so nam potrebni odkriti in zelo odgovorni razgovori o sedanjem položaju, o vzrokih za sedanje stanje in potrebna je dolga ustvarjalna akcija.

Poudarjam, da pot do enotne akcije ni enostavna. Opravka imamo z realnimi materialnimi interesi, ki v republikah in pokrajinah obstajajo in so odvisni od različne razvitosti, ki je seveda pogojena že zgodovinsko.

Odločni dogovori v jugoslovanski skupnosti so se začeli. Potrebni so v gospodarstvu, v politiki in še posebej federaciji, kot naši samoupravni in državni skupnosti. Mislim, da razvoj demokracije, mednarodnih odnosov in samoupravljanja zahteva spremembe, ki naj odpravijo sedanjo precejšnjo neučinkovitost, zlasti v naši federaciji.

Kakor veste, je boj za potrebne spremembe, ki predstavljajo pogoj za nadaljnji razvoj v mednarodnih odnosih, pričel pravzaprav tovariš Tito skupno s tovarišem Kardeljem in ostalimi.

Predlagal je ustanovitev predsedstva skupščine SFRJ, ki naj postane nekak kolektivni politično izvršni organ naše federacije, oziroma zvezne skupščine. Prevladuje mnenje, da je to pogoj, da se začnemo v Jugoslaviji resno dogovarjati in razreševati pereča vprašanja, za katera družbeni, politični in gospodarski odnosi terjajo odgovore.

Vsa politična vodstva republik, predvsem pa najširši krog delovnih ljudi, vidijo v sedanji akciji tovariša Tita še nekaj, kar je po mojem mnenju pomembnejše od sedanje gospodarske situacije. Gre namreč za to, da si že sedaj oblikujemo osnovo naše ureditve za daljše obdobje. Osebnost ocenjujem, da so naši ljudje ponovno deležni velikega in nesebičnega dejanja tovariša Tita in da z zadovoljstvom sprejemajo njegove predloge.

VPRAŠANJE:

Pri sedanjih aktualnih naglah dajete torej prednost spremembam v političnem sistemu pred rešitvami v ekonomskem sistemu.

ODGOVOR:

V nekem pogledu žel! Te spremembe so pogoj ostalim, oziroma potrebna je pravzaprav vzporedna akcija in ta je v teku. Gre namreč za to, da ponovno ovrednotimo odnose in skupne interese med narodi in narodnostmi oziroma republikami.

O tem ne bi govoril podrobno, omenim naj le tisto, kar se mi zdi poglobljeno. Ne gre za temeljne spremembe v naši ustavi ureditvi, gre za prilagoditev sedanje vloge federacije, ki mora izhajati po mojem mnenju iz dveh načelnih predpostavk. Prvič, temeljna skupnost je nacionalna oziroma republiška. Naloge federacije so zato prenesene oz. zavestno odstopljene pravice, ki jih republika zaradi skupnih interesov prenaša na federacijo. Drugo temeljno izhodišče pa je, da je federacija skupnost jugo-

slovanskih narodov, ki se borijo za samoupravni socializem. Gre torej za skupni nacionalni in razredni politični interes vseh jugoslovanskih narodov in v tem je pravzaprav posebnost naše federacije. Na teh splošnih osnovah moramo izpolniti vlogo federacije, zlasti pa razčistiti na tej osnovi tudi materialne odnose.

Kar zadeva reformo, se mi zdi, da moramo brez oklevanja k osnovnim problemom. Osnovni problemi pa so: večja odprtost tržišča uveljavljanje tržnih zakonitosti in v tem okviru več dogovarjanja, družbenega usmerjanja in planiranja; zlasti pa se mi zdi potrebno, da uskladimo naše želje z realnimi možnostmi. Trošimo več kot zmoremo. In drugič: izpolniti in dokončno se moramo pogovoriti o nekaterih sistemskih vprašanjih, ki so vezana zlasti na naslednje srednjeročne obdobje. Mislim, da se bomo o teh vprašanjih dogovorili v najkrajšem času. Razgovori že tečejo.

Pred nami je tudi prva konferenca ZK Jugoslavije, ki bo dala možnost, da se na politični osnovi resno pogovorimo in dogovorimo za tisto, kar je v tem trenutku najpomembnejše. In poleg vprašanj političnega sistema so prav gotovo najpomembnejše zahteve, da zaustavimo sedanje negativne težnje na gospodarskem področju.

VPRAŠANJE:

V tej zvezi: veliko je prigovorov na račun spodbujanja inflacijskih teženj v samih podjetjih. Nadalje na račun špekuliranja in korupcije v podjetjih, kar je postalo skoraj že vsakdanjost. V čem vidite možnost za odpravo takega stanja v osnovnih nosilnih našega gospodarskega razvoja, ko sistem po drugi strani sam silni k nereguliranim oz. nepoštenim težnjam in obnašanju.

ODGOVOR:

Korupcijo in pa druga kazniva dejanja moramo preganjati. V ta namen se, kolikor vem, pripravljajo tudi dodatni predpisi. Za to imamo državne organe. Potrebna pa je tudi zavestna borba subjektivnih sil tako v gospodarstvu kot na drugih nivojih.

Vzroki za takšno stanje pa po mojem niso samo v slabostih, bodisi ekonomskega sistema ali pa predpisov. V pogojih nestabilnosti in pomanjkanja blaga se seveda povečujejo možnosti za takšne pojave, kot so korupcija in ostala kazniva dejanja.

Rad bi ob tej priložnosti opozoril še na nekaj. Mi imamo kljub vsej priliki in slabostim sistem, ki ga imenujemo tržno gospodarstvo. Proizvajalci se obnašajo kot blagovni producent. Izkoriščajo skratka možnosti, ki jim jih nudi tržišče. To pa po mojem mnenju ni slabost in tako njihovo početje ne smemo istovetiti, kot pogosto delamo, z resnično korupcijo in s tistim, kar imenujemo kaznivo dejanje.

VPRAŠANJE:

Omenil sem tudi spodbujanje inflacijskih teženj v samih podjetjih. Gre pravzaprav za nekakšno splošno miselnost in se v tej miselnosti podjetja pač morajo obnašati po neki logiki, kakršno narekujejo splošni tokovi.

ODGOVOR:

Da, toda takšna logika nas lahko vodi v absurd in prav gotovo ni v dolgoročnem interesu tako posameznika kot proizvajalnih skupnosti. Mislim, da moramo v odločno akcijo na obeh nivojih, to se pravi v republikah in federaciji — na področju sistema ter na področju potrošnje v gospodarstvu in družbenih službah.

VPRAŠANJE:

Tovariš Marinc, dovolite še vprašanje, v čem so sedanji po stališčih uveljavljeni in izraženi na seji centralnega komiteja v sedanjem položaju naloge ZK nasplo, oziroma posebej: kako bo zastavil delo centralni komitej, ki je sedaj sprejel predlog delovnega načrta na zadnji seji.

ODGOVOR:

Koncept našega dela sloni na dveh temeljnih izhodiščih. Prvič, na kontinuiteti dela.

Po šestem kongresu in prvi seji konference ZKS je CK opravil prav gotovo obsežno delo. Nekateri sedanje napore poenostavljeno ocenjujejo, kot da se borimo z mlino na veter. Mislim pa, da smo ideološki fond vendarle obogatili, da je pri njegovem snovanju sodelovalo mnogo komunistov in široka javnost, saj smo vsa gradiva objavljali. To pa ni ničevno delo. Kajti ob nastajanju političnih ocen in sklepov se gradi za vest, da se spoznanja in sklepi osvajajo kot lastni. To delo bomo nadaljevali javno in demokratično.

Drugo izhodišče našega programa in dela pa je, da se vodstva bolj obrnejo k tako imenovani bazi, da akcijsko konkretiziramo in preverjamo sprejeta stališča. ZK je politična organizacija somišljenikov, ki mora politični proces speljati do kraja in zato tudi do slehernega člana. Zato nam je potrebna idejna in akcijska enotnost, ta pa je danes mogoča, ker imamo osnovo, imamo idejni fond, na katerem se lahko diferenciramo, da bi prišli do enotnosti.

VPRAŠANJE:

Ko smo že pri organizaciji ZK Slovenije, dovolite še vprašanje, kako ocenjujete sedanjo stopnjo reorganizacije ZK zlasti z vidika učinkovitosti, ki je pač ne moremo ločevati od prizadevanj za družbeno in gospodarsko reformo.

ODGOVOR:

Veste, stopnjo reforme ZK je težko ocenjevati. To je dolgoročen proces. Toda prav gotovo danes vemo, kaj moramo delati. Delati moramo vse, in v tej smeri, da se lotevamo družbeno in politično najbolj pomembnih problemov na vseh področjih v našem družbenem življenju. Pomembno za nas pa je tudi to, da vemo, da ni dileme, kako naj delamo. Jasno je, da moramo delovati javno in demokratično v okviru našega družbenega sistema. V ta namen se moramo bolje ustvarjalno in akcijsko organizirati. Za enkrat smo bolje organizirani v vodstvih, odločno premalo pa v organizacijah. In v tej smeri gre naš program akcije ZK kot celote.

Financiranje zdravstvenega zavarovanja kmetov

V zvezi z novimi predpisi, ki bodo začeli veljati 1. januarja leta 1971, je skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov ustanovila na zadnjem zasedanju novo Skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki obsega isto območje kot dosedanja skupnost. Istočasno je skupščina dala v javno razpravo osnutek novega statuta skupnosti, ki mora biti dokončno sprejet

Vrsta prispevka

- prispevek od KD (katastrski dohodek) kmetov-zavarovancev od negozdnih površin po stopnji 9%
- pavšalni prispevek na gospodarstvo po 200 din
- prispevek iz kmet. dejavnosti od gozda po stopnji 18%
- republiški prispevek od KD vseh negozdnih površin po stopnji 8%
- prispevek od občasnih zaslužkov kmetov-zavarovancev
- povračilo iz pozavarovanja
- Celotni dohodek
- izločitev v rezervo
- Čisti dohodek

do konca novembra letos, veljati pa bo začel 1. januarja prihodnjega leta.

V nadaljevanju tega sestavka na kratko nakazujemo razliko med dosedanjim financiranjem sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov in novim načinom, ki bo uveljavljen z novim statutom.

V letu 1970 so se dohodki sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov formirali iz naslednjih virov:

Struktura po fin. načrtu 1970

23,1	
20,6	
6,7	59,4
	40,4
	0,9
	0,3
	101,0
	1,0
	100,0

Iz navedene strukture formiranja čistega dohodka je razvidno, da je bilo skoraj 60% dohodkov zbranih neposredno preko republiškega prispevka, ki ga je republika odstopila skladu. Republiški prispevek so namreč plačevali tudi lastniki negozdnih površin, ki niso zavarovanci kmetijskega sklada. Na ta način so kmetje zavarovanci prispevali od skupne udeležbe 40,4% le 28,5%, ostali lastniki negozdnih površin pa 11,9%. Skupnih površin na KD je torej zavarovanja na KD je torej znašala 17%. To navajamo posebej zato, ker je v novem sistemu predviden drugačen način financiranja, ki v glavnem sloni na samofinanciranju kmetov-zavarovancev.

Po novih predpisih naj bi se dohodki sklada formirali iz sledečih virov:

- iz prispevka kmetov-zavarovancev od KD negozdnih površin
- iz pavšalnega prispevka na člana kmečkega gospodinjstva
- iz prispevka iz kmetijske dejavnosti od gozda
- iz prispevka od občasnih zaslužkov kmetov-zavarovancev

Prve tri oblike bodo plačevali kmetje in to naj bi bil glavni vir dohodkov. Pri tem je treba opozoriti na spremembo, da bo v bodoče predpisan del prispevka v pavšalnem znesku na člana gospo-

dinjstva in ne več na gospodarstvo kot doslej. Pri določevanju tega pavšalnega zneska na člana gospodinjstva bo treba upoštevati dejstvo, da pavšalni prispevek na člana lahko ob premalo premišljeni odločitvi povzroči popolnoma drugačen odnos v obremenitvi posameznega gospodarstva kot celote. Nizek pavšalni prispevek na člana bi namreč ustrezal tistim kmečkim gospodarstvom, ki imajo nizek katastrski dohodek in večje število družinskih članov. Seveda bi tak način zahteval višjo stopnjo od KD, ki bi predvsem prizadela kmečka gospodarstva z visokim KD. Zato bo treba višino pavšala na člana določiti res previdno. Sedanji način je prizadel, kar se pavšala tiče, vsa posestva enako.

Spremenjen bo tudi predlog o republiškem prispevku. V skladu z določili zakona bodo k financiranju sklada prispevale tudi republika za kritje izdatkov v zvezi z obveznimi oblikami zdravstvenega varstva in občine za kritje stroškov zdravstvenega zavarovanja socialno ogroženih zavarovancev. Udeležba republike bo uveljavljena tako, da bo predpisan prispevek iz osebne dohodka iz kmetijske dejavnosti, ki ga bo republika odstopila tisti skupnosti zdravstvenega zavarovanja, kjer je bil prispevek vplačan. Prispevek pa bodo v primeri s sedanjo prakso, ko so ga plačevali

vsi lastniki negozdnih kmetijskih površin, plačevali le lastniki negozdnih površin, ki niso zavarovanci sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov, in sicer predvidoma po nekoliko višji stopnji kot je bila v veljavi zadnji dve leti. Zavarovanci-kmetje ne bodo plačevali posebnega republiškega prispevka, pač pa bo stopnja prispevka, ki jo bodo plačevali direktno skladu, ustrezno zvišana.

Prispevek občin za kritje stroškov zdravstvenega zavarovanja socialno ogroženih zavarovancev bo urejen s pogodbami med občinami in skupnostjo zdravstvenega zavarovanja kmetov.

Ker bo tudi v kmetijskem zavarovanju treba formirati obvezno rezervo v relativno taki višini kot v delavskem zavarovanju, bo treba več sredstev izločiti v rezervo, kar bo treba upoštevati pri določanju stopnje prispevka.

Eventualni primanjkljaj se bo pokrival iz rezerve, ki pa jo je treba do obvezne višine nadomestiti iz čistega dohodka naslednjega leta, kar naj bi se prav tako upoštevalo pri določanju stopnje za naslednje leto.

Z. Bogataj

Gasilstvo, zdravstvo poprava cenika

Že v sredini številki smo pisali o skupni seji obeh zbórov občinske skupščine Trzič, ki je bila predvsem posvečena vprašanju občinskega gospodarstva. Tokrat še nekaj o drugih točkah dnevnega reda 17. skupne seje občinske skupščine Trzič.

Po letu 1964 je skupščina prvič ponovno razpravljala o požarni varnosti na območju občine. Gasilska društva so v precejšnjih težavah, manjka jim potrebnega orodja in kvalificiranih moči. Le 5% prebivalstva je med aktivnimi gasilci, kar ne zadostuje, in le 1% občinskega proračuna gre za gasilstvo, je poročal predsednik občinske gasilske zveze Milan Valjavec. Trziški gasilski dom potrebuje nujno nove prostore, prav tako pa bo potrebno poskrbeti še za ostala sredstva za dograditev doma na Brezjah pri Trziču. Skupščina je sprejela sklep, da bo posvetila problemom gasilstva in financiranju njihove dejavnosti kar največ v okviru bodočih proračunskih možnosti.

Razprava o zdravstveni službi v Trziču, ki deluje v sklopu zdravstvenega doma Kranj, je opozorila na neza-

dovoljstvo, ker v Trziču ne ordinirajo več specialisti, tako da morajo bolniki z močnimi bolečinami npr. k ortopedom v Ljubljano, na nezadostno preventivo (o čemer pričajo pravkar končani pregledi šolskih otrok), in spregovorili o zobozdravstvu. Odborniki so brez pripomb pristali na novo podražitev kruha, oziroma boljše na popravo cenika, ki jo je narekoval zvezni izvršni svet, ustavili pa so se ob zahtevi mesarskega podjetja Trzič in Mercatorja, ki sta zaprosila za podražitev svinjskega mesa. Ko se je končno razčistilo, da trziški potrošnik plačuje že od poletja meso, ki je bilo dvakrat podraženo (25 par pri kilogramu, ki bi morale v republiški fond za stimulacijo živinoreje, ostaja podjetju), je 60% odbornikov glasovalo proti ponovni podražitvi in tako bodo cene ostale nespremenjene.

Odborniška vprašanja so se tikala spet cest. Dana so bila zagotovila, da so sredstva za cesto proti Seničnemu delno zagotovljena že letos, prav tako pa bo ozko grlo s Koroške na Proletarsko cesto razširjeno še do zime. —ok

Kaj je s hotelom Grad Podvin?

To vprašanje je na sredini seji radovljiške občinske skupščine že drugič postavil odbornik Tonček Dežman. Gre namreč za to, da ima ustanoviteljske pravice nad hotelom Grad Podvin republiški odbor sindikata storitvenih dejavnosti. Te je namreč prevzel od nekdanjega okrajnega sindikalnega sveta, ki je za izobraževanje kadrov pred več kot deset leti vložil v ta objekt precejšnja sredstva. Kolektiv hotela Grad Podvin že vrsto let uspešno gospodari in se razvija, zato si želi samostojnost. Je tudi ena redkih gostinskih organizacij, ki ob zaključku poslovnega leta ne izkazuje poslovne izgube.

Zadeva pa se je zapletla, ko je republiški odbor sindikata storitvenih dejavnosti zahteval, naj gostinska organizacija izplača okrog 23 milijonov starih dinarjev, kolikor jih je bilo pred leti vloženo v ta objekt. Gostinska organizacija je že plačala okrog 15 milijonov starih dinarjev, vendar so gorenjski sindikati menili, da ta sredstva ne pripadajo republiški organizaciji, ker je bil denar zbran na Gorenjskem. Vendar to ni glavni problem. Odborniki radovljiške ob-

činske skupščine so na zadnji seji menili, da je stališče sindikatov (republiškega in gorenjskih) nerazumljivo, ker zahtevajo za pridobitev samostojnosti hotela Grad Podvin povrnitev vloženi sredstev. Menili so, da je bilo pred leti tako na Gorenjskem kot drugod na ta način grajenih vrsto objektov, za katere pa ob kasnejših spremembah (ukinitvah okrajev) ni bilo nikdar postavljeno vprašanje vračanja oziroma razporejanja sredstev. Pravijo tudi, da je od vsega začetka prav radovljiška občina prispevala dober del sredstev za hotel Grad Podvin. (Dala je objekt, 20 hektarov zemljišča in 20 milijonov starih dinarjev za stanovanje delavcev, zaposlenih v Podvinu).

V razpravi je predsednik občinske sindikalnega sveta Radovljica pojasnil, da so gorenjski sindikati menili, da denar, ki ga je kolektiv že nakazal republiški sindikatu, pripada Gorenjski. Zato so razmišljali, kako bi ga najbolje porabili v korist gorenjskih delavcev. Tako je prevladala misel, da bi gorenjski sindikati v Novigradu zgradili tripaviljski počitniški dom za gorenjske

delavce. Dom bi zgradili z omenjenimi sredstvi, sredstvi gorenjskih sindikatov in kreditom. Računajo, da bi tako zbrali prek 70 milijonov starih dinarjev.

Vendar je bil na seji skupščine izražen dvom o zmogljivosti tega doma in navz. Iznov vprašanje, kdo bi ga pravzaprav lahko uporabljal. Nazadnje je prevladalo mnenje, da nekaj več kot 70 milijonov starih dinarjev ne pomeni rešitev za rekreacijo gorenjskih delavcev — članov sindikata, pri čemer pa je nevarno, da bi počitniški dom gradili na breme ene gostinske organizacije.

A. Zaiat

Nova cesta

V nedeljo, 25. oktobra, bodo odprli novo pet in pol kilometra dolgo cesto Stiška vas — Ambrož, ki jo je s pomočjo družbene skupnosti zgradila krajevna skupnost Grad pri Cerkljah. Cesta je široka pet metrov in teče po sončni legi, kar je njena velika prednost. Povedati moramo, da so za novo cesto prispevali veliko tudi domačini, saj jim pomeni cesta pravo okno v svet. —lk

KULTURNE VESTI

TREBNJE — V avli osnovne šole Trebnje bodo danes, v soboto, 24. oktobra popoldne odprli razstavo del slovenskih likovnih samorastnikov. Obiskovalci imajo priliko videti edinstveno zbirko slik in plastik naših najbolj znanih navčev, ki so nastale med letošnjim tretjim taborom v Trebnjem. Sodeluje 28 umetnikov, med njimi tudi trije Gorenjci: Peter Jovanovič iz Dolenje Žetine nad Poljansko dolino, Jože Peternelj-Mausar iz Žirov in Konrad Peternelj, prav tako iz Žirov. V uvodnem koncertnem programu se bo navzočim predstavil moški pevski zbor iz Mirne. Prireditve so omogočili Sklad SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti, skupščina občine Trebnje, Tovarna vijakov Ljubljana, lesno industrijski kombinat Savinja Celje, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija Dana Mirna, Kemooprema Celje, kmetijska zadruga Trebnje, veletrgovina Mercator — poslovna enota Gradišče Trebnje, komunalno podjetje Trebnje, Industrijski obrat Pohorje Dob pri Mirni, mizarstvo podjetje Trebnje, gozdno gospodarstvo Trebnje in osnovna šola Trebnje.

MARIBOR — Osnovni namen tekmovanja pevskih zborov Slovenije v Mariboru, ki bo jutri, 25. oktobra, v Mariboru, je predstaviti novosti našega zborovskega petja širšemu krogu ljudi in spodbuditi slovensko narodno pesem. Na prireditvi sodeluje kar devet skupin iz najrazličnejših krajev republike, med njimi tudi ženski pevski zbor iz Jesenic, ženski pevski zbor France Prešeren Kranj, mešani pevski zbor Jesenice in mešani pevski zbor France Prešeren Kranj. Prva dva štejeta po 30, druga dva pa po 60 članov. Organizacijo tega pomembnega kulturnega dogodka sta prevzela zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije in zveza kulturno-prosvetnih organizacij Maribor. Srečanju so dali naslov Naša pesem 1970. (ig)

Obisk pri naših rojakih v zamejstvu

Letos so dijaki škofjeljske gimnazije obiskali rojake, ki so tudi po zadnji vojni ostali zunaj matične domovine. Bili so na Koroškem, v Reziji in v Benečiji.

Pot jih je tri dni vodila po severni in zahodni narodnostni meji slovenstva. Od Djekš, najsevernejše slovenske vasi, mimo Vrbskega in Osojskega jezera ter po Kanalski dolini in Reziji ter ob črti langobardskega zidu do morja.

Namen ekskurzije je bil spoznati življenje zamejskih Slovencev in ogled številnih kulturnozgodovinskih spomenikov, ki pričajo, da so bili tu Slovenci že nekaj doma. Od knežjega kamna, kjer so ustoličevali karantanske vojvode, do številnih gradov, med katerimi je prav gotovo

najlepši Ostroviški pa do pokopališča padlih vojakov na soški fronti.

V razgovoru z rojaki so spoznali njihove težave predvsem pri uveljavljanju slovenskega jezika in šolstva, čeprav so to njihove osnovne pravice, ki so jim bile zagotovljene z mirovnimi pogodbami in ne nazadnje tudi z ustanovno listino OZN. To je tudi eden glavnih vzrokov, da slovenski jezik izumira.

M. Podrekar

Pevci iz Holandije

Jutri ob osmih zvečer bo v veliki kino dvorani Dom Kamnik nastopil 75-članski moški pevski zbor ULFTS MANNENKOOR' 57 iz Ulfta v Holandiji. To je iz kraja,

s katerim vežejo Kamničane prijateljske vezi.

V ponedeljek bodo holandski pevci nastopili v Mengšu. Program obsega holandske pesmi in pesmi drugih narodov.

J. V.

Arhitektonska ureditev trga pred Prešernovim gledališčem

Neurejena površina med Prešernovim gledališčem, muzejem, knjižnico in »Petrickovo hišo«, ki so ji nadeli že vzdevek kulturne sramote mesta, bo po nekaj neuspešnih poskusih vendarle urejena. Ob tem pa so se pojavile polemike in ugibanja ter celo protesti o načinu ureditve. K objektivnejši presoji in oceni arhitektonske rešitve naj prispeva strokovna razlaga projekta, ki je diskutantom najbrž premalo poznan.

Odcep ljakastega srednjeveškega trga je postajal (prostorsko) šele postopoma. Prvotno je po sredi tekel pokopališki zid, južno od njega so bili župnijski vrtovi. Z zgraditvijo baročnega župnišča (danes muzej) se je del vrta spremenil v širšo pot skoraj v osi vhoda, medtem ko so bila k cerkvi (še vedno?) prislonska manjša splotja. Ukinitev pokopališča 1798 ter požar 1811 sta prostor »očistila«, vendar še ni bil niti po obliki niti po funkciji oblikovan kot del mestnega tkiva, ki ga imenujemo trg. Šele v zadnjem obdobju je dobil svoje zaključeno ostenje s Prešernovim gledališčem, ki pa je hkrati odvzelo dragoceno prostorsko kvaliteto: baročno os, usmerjeno na portal nekdanjega župnišča.

Po proučitvi razvoja, predvsem pa obstoječih arhitekture, ki so vsaka zase obstojale že prej, ko se je prostor oblikoval kot celota, je čakala projektanta težavna naloga, kako vse povezati v

celoto. Ob iskanju morebitnih že obstoječih rešitev, ni bila nikomur znana Plečnikova kompleksna ureditev (le v detajlih), obstojala je le idejna rešitev v okviru diplomatske naloge dipl. ing. arh. F. Koširja, ki pa ni upošteval višinskih razlik in je bila delana predvsem za ureditev celotnega Titovega trga.

Funkcionalno naj bi bil to samostojen prostor, okrog katerega so nanizane kulturne ustanove in najpomembnejši arhitektonski spomeniki, torej predvsem prostor namenjen pešču; na njem naj bi bilo možno organizirati prireditve na prostem — likovno pa naj bi kar najbolj intimo povezal vse arhitektonske faze (gotika, barok, klasicizem, historizem, Plečnik...) in pokazal, da je obenem tudi eden najpomembnejših arheoloških terenov v Sloveniji.

Floris mestne arhitektonske dominante — gotske župne cerkve — je podal nevsljiv raster pravokotne mreže, ki je upoštevana pri »figuralnem tlakovanju«. Na prvi pogled bi bilo najkvalitetnejše tlakovanje z marmornimi ploščami, vendar je ta material Kranju tu, zato so bile izbrane plošče iz materiala, ki se kar najbolj približa domačemu, »kranjskemu« konglomeratu (zvonik!), ki ni nič manj plemenit in ki se ga je poslužil tudi mojster Plečnik (Križanke). Višinska razlika med tlakom in temelji cerkve bo zakrita s kamnito klopjo, ki bo na sredi prekinjena; tu bo stala »pogrešana« Bernekarjeva fontana z Nepomukom in Ljudmilo in bo prva izmed fontan, ki bodo (upajmo) stale v Kranju, obenem pa še glavni poudarek lapidariju na južni steni cerkvene ladje, kamor bodo ob nazornem prikazu kranjskih znamenitosti in arheološke pomembnosti prostora preneseni še drugi pomembni detajli mestne zgodovine od rimskih in srednjeveških nagrobnikov do pomembnih arhitektonskih detajlov. Tako bo nastal tu nekaj muzej mestne zgodovine na prostem. Ureditev ozke ulice za cerkvijo pa je sedaj še odvisna od arheoloških najdb. Dosedanji načrt predvideva podobno tlakovanje kot je na južni strani, če pa bo najdenih še več pomembnih arhitektonskih ostankov, bo treba reševati ta del kot ljubljansko Emono in urediti tudi tu lapidarij.

Vzroki, zakaj v zamisli trga ni omenjen niti Prešernov spomenik, niti zelenje, ki sta pravzaprav spodbudila javnost, pa so morda teže razumljivi; morda bodo jasnejši ob nekaterih podobnih tujih primerih. Plastika Prešerna je namreč močno predi-

menzionirana (prevelika) za prostornino trga, obenem pa še tako anatomsko nepravilno proporcionirana, da je mogoča le v značnem in samo z zelenjem zastrtem prostoru, ne pa za poglede z neposredne bližine, kot jih zahteva dano okolje. Predimenzioniranost je bila vzrok tudi Meštrovicému Grguru Ninskemu v Splitu, ko je bil prvotno postavljen tik pred portal antične Dioklecianove palače, a so ga kmalu morali prestaviti na odprt prostor med zelenje. Tega sedaj zaradi omejenih sredstev še ni mogoče, a priti bo moralo tudi to na vrsto, morda se bo našla primerna lokacija na Pungratu, ki bo spremenjen v park? Če pa se spomnimo nekaj klasičnih primerov ureditve podobno arhitektonsko in prostorsko pogojenih trgov, kot je kranjski, pa bo jasno tudi kaj z zelenjem. Michelangelov Kapitolski trg v Rimu pomeni v zgodovini arhitekture prav gotovo največji vzor — na njem ni nobenega drevja, ker pove vse že arhitektura sama in prostor tega ne dopušča! Ali pa si zamislite bolj domači primer, da bi v Ljubljani okrog Robbovega vodnjaka zasadili drevje! Taka je bila dosedanja zasaditev okrog Prešerna in to s povsem neustreznim, divje rastočim drevjem. Ne da bi se bali »betonske džungle« lahko torej mirno sledimo tako visokim vzorom in poiščemo za zelenje primernejše prostore (Pungrat) ali pa vsaj vzdržujemo nekdanje (Savski drevored), s čimer bi pokazali višjo kulturo, »golo« površino trga pa bi požlahtili s primernimi prenosnimi cvetličnimi koriti. Vendar bo drevje zaenkrat še ostalo...

Kot je omenjeno že v začetku, je trg namenjen predvsem pešču in prvotna rešitev je bila (brez poznavanja Plečnika) za stopnico dvignjena površina, kar pa se je tako pokazalo kot ekonomsko in prostorsko neutemeljeno. Zato stopnice ne bo in prepoved parkiranja bo treba zagotoviti s signalizacijo. Seveda pa tudi to ne bo mogoče že v začetku izvesti ne prekinjeno, temveč predvsem za čas prireditve, morda za določene dele dneva in na določenih delih (pred Prešernom ipd.), res pa je, da bo v morda ne tako daljni prihodnosti treba ves stari Kranj zapreti za promet in ga prepustiti peščem.

Lahko bi bilo napisanega še kaj konkretnega o razsvetljavi in podobnem, vendar bo najbrž dovolj za konkretnije predloge, ker so bile pravzaprav vse dodatne želje občanov upoštevane že v sami zasnovi in so izvirale iz nepoznavanja načrtov. Fister Peter, dipl. ing. arh.

Brnik, 23. oktobra. Savski oktet je danes zjutraj na povabilo Glasbene mladine Jugoslavije in sindikatov odpotoval v Piro, kjer bo kot gost sodeloval na Zborovanju kulturnih delavcev Srbije. Kaže, da so se naši kranjski pevci pod vodstvom tov. Petra Liparja pri nas in zunaj kar dobro uveljavili. Doma jih čaka že novo vahilo na gostovanje v Valjevo.

Zlati jubilej

Pripravljala sta sadje za žganjekuho, ko sva ju obiskala. In čeprav je bilo v sredo na Spodnji Dobravi pri Kropi kar precej hladno, saj se je tudi tod ponoči ponujal sneg, sta povedala, da ju prav nič ne zebe.

»Ni časa, da bi mislila na mraz in na leta. Na kmetih primanjkuje mladih ljudi in moramo zato starejši bolj prijeto.«

Pred dobrim mesecem sta Ivana in Anton Špendov s Spodnje Dobrave 2 pri Kropi praznovala 50-letnico skupnega življenja. Ivana je bila rojena leta 1900 v Borovnici, Anton pa 1885. na Srednji Dobravi.

»Med prvo svetovno vojno sem se seznanil z ženinim bratom in tako sva se spoznala z Ivano in se vzela. Poročila sva se v Borovnici, nato pa prišla na Srednjo Dobravo,« je povedal Anton.

Ivana pa ga je dopolnila: »Na kmetiji je bilo dela čez glavo in ko so prišli otroci (rodilo se nama jih je šest), je bila moja glavna skrb gošpodinjstvo in vzgoja otrok.«

Čeprav jih ima že 85, je Anton še vedno organist v podružnični cerkvi. Pravi, da igra harmonij in orgle že 70 let. Uglasbil je tudi nekaj pesmi.

»Zadnje čase pa ne zmorem več. Včasih me prime, da bi splezal na drevo in obrezal kakšno vejo ali obral jabolka, toda leta so leta.«

»Kako pa kaj zdravje?« sem ju poprašal.

»Kar gre, le noge naju boljše ne nosijo. Takšne so pač posledice druge vojne oz. 4-letnega trpljenja v nemških taboriščih.«

Zakoncema Ivani in Antonu s Spodnjemu Dobrave pri Kropi želimo še zdravih in zadovoljnih let. A. Z.

Zlatoporočenca Ivana in Anton Špendov

Če ste pripravljeni pomagati slepim, pošljite denar na žiro račun

št. 5151-740-3-204

Že lani smo pisali o nabiralni akciji, ki jo je v sodelovanju z revijo STOP sprožil škofjeloški Center za rehabilitacijo in varstvo slepih in slabovidnih Slovenije. Edina tovrstna ustanova pri nas je namreč v skrajno nezavidljivem položaju; njene zmogljivosti niso več kos stalno naraščajočemu prilivu očesnih invalidov. Po predračunu bi preureditev 700 let starega gradu ob cesti v Seiško dolino ter dograditev novih prostorov terjala najmanj 9 milijonov din. Kaže pa, da bodo varovanci zavoda morali še lep čas bivati v temačnih, pretesnih in vlažnih sobah, kajti na žiro račun številka 5151-740-3-204 (SDK Kranj) se je do konca septembra nakapalo komaj 140 tisoč din. S preprostim deljenjem ugotovimo, da bi ob sedanjem tempu priteknanju sredstev potrebno vsoto denarja zbrali v 65 letih (!). Kar zadeva slepe rojake, Slovenci potemtakem nismo posebno radodarni. In vendar — tudi če zamerimo najosnovnejše moralne norme ter človekoljubnost — telesno prizadetim ljudem ustava daje pravico do spodobnega, zdravemu občanu enakovrednega življenja.

Toda pustimo razglabljanja in raje pogledjmo dejstvom v oči. Center opravlja tri funkcije: poklicno šolanje slepe in slabovidne mladine, rehabilitacija in delovno usposabljanje odraslih ter varstvo in oskrbovanje ostarelih invalidov. Trenutno najbolj pereče je vprašanje šole. Gojenci, katerih število neprestano narašča (samo letos 33 novih!), imajo na voljo vsega tri odslužene učilnice. V prihodnje bo naval še hujši, saj nedavno ustanovljena tifromobilna služba, ki načrtno išče vidno prizadete otroke, večji del primerov pošlje škofjeloškemu zavodu. Prav zato so gradnjo novega šolskega poslopja uvrstili v prvo etapo del (začetek 1972. leta). Skupaj z zidavo internata naj bi veljala 3 milijone din.

V drugi etapi, v obdobju 1974—1976, nameravajo temeljito razširiti staro delavniško stavbo in poslovne prostore. Sedanji kovinski, lesno-obdelovalni ter ščetkarski obrati ne nudijo več primernega zasluzka sicer prizadevnim invalidom. Prva dva sta vezana na proizvodnjo polizdelkov za tovarne Iskra, LTH

kom od zabavno-glasbenih prireditev ter koncertov najbolj znanih jugoslovanskih pevcev popevk in ansamblov narodnih melodij (Slaki, Avseniki) utegnemo načrti zavoda v Škofji Loki postati otipljiva resničnost. Ne gre pozabiti, da pri zbiranju denarja sodelujeta tudi zveza prijateljev mladine Slovenije in organizacija RK, ki sta izdali 100 tisoč plastičnih znakov v obliki belih paličic, mednarodnega simbola slepote. Vsaka bo veljala 1 dinar. Celoten izkupiček je namenjen škofjeloškemu Centru.

Tiskovno konferenco, na kateri smo dobili zgoraj ome-

njene podatke, je zaključil prof. Peter Konfidenti, ravnatelj poklicne šole slepih. Izrazil je zadovoljstvo, ker skupnost zadnje čase začena kazati zanimanje za probleme očesnih invalidov.

»Dejstvo, da ljudje vedo, kakšni problemi nas tarejo da so spoznali, kako živimo, kaj hočemo, pomeni ogromen korak naprej. Ni važen je denar, važno je predvsem, da okolje razume slepe, ki ne marajo sočustvovanja, ampak pomoč in spodbudo...« pravi profesor. Ne bi bilo napak, če bi njegova misel postala moto celotne akcije.

I. Guzelj

Topla oblačila
so prvi pogoj
za dobro zimsko počutje
Naše trgovine
so že bogato založene
z zimskim tekstilnim
blagom:

Konfekcija

Titov trg 7

ženski in moški zimski
plašči, ženske obleke,
kostimi, moške obleke,
ženski in moški klobuki.
Vse v zadnjih
modnih vzorcih.

Moda

Titov trg 15 in

Maja

Prešernova 11

antirevmatično perilo:
maje z dolgimi, s kratkimi
in brez rokavov, hlače,
pasovi, ščitniki za kolena
in komolce.

Nogavičar

Titov trg 18

vse vrste moških, ženskih
in otroških nogavic.

Volna

Cankarjeva 6

ženski in moški puloverji,
ženske in moške jopice,
volna za ročno pletenje
neveda, scheepjes, tweed,
boucle v vseh barvah
in kvalitetah.

Vaša odločitev bo povsem
lahka, ko se boste
prepričali o pestri izbiri,
konkurenčnih cenah
in odlični kvaliteti.
Priporoča se ELITA KRANJ

Varčujmo za potovanje

pri
**Gorenjski
kreditni
banki**

Generalna skupščina OZN je v bistvu že sprejela zelo pomemben načrt za hitrejši razvoj držav v razvoju. Znano je, da se visoko razvite države vse hitreje razvijajo in vedno bolj bogatijo, medtem ko države v razvoju ne morejo napredovati tako hitro in postajajo v primerjavi z bogatimi vse bolj revne. V svetovnih merilih postaja prepad med bogatimi in revnimi vse bolj globok. V OZN so dosegli sporazum, da se bo z novim letom 1971 začelo drugo desetletje razvoja, katerega glavni cilj bo zagotoviti hitrejši gospodarski napredek držav razvoju.

V ta namen bodo pozvali vse razvite države, naj najkasneje do konca leta 1972 zmanjšajo ali odpravijo vse omejitve za uvoz surovin in polizdelkov iz držav v razvoju. Od leta 1972 ali najkasneje od leta 1975 pa naj bi vse razvite države začele plačevati en odstotek svojega

bruto nacionalnega dohodka za potrebe držav v razvoju. Na ta način bi v prihodnjem desetletju lahko dosegli, da bi gospodarstvo držav v razvoju naraščalo letno za šest odstotkov, s čimer bi se postopoma začel manjšati prepad med razvitimi in nerazvitimi državami.

Gre za izredno pomembno politično odločitev, kajti vse večja razlika med bogatimi in revnimi na svetu je stalen vir nevarnih kriz in zapletov. Če hočemo, da bi se naš svet razvijal kolikor toliko mirno in urejeno, je nujno zaustaviti naraščanje razlik med bogatimi in revnimi. Prav zato je sklep generalne skup-

Velika zamisel

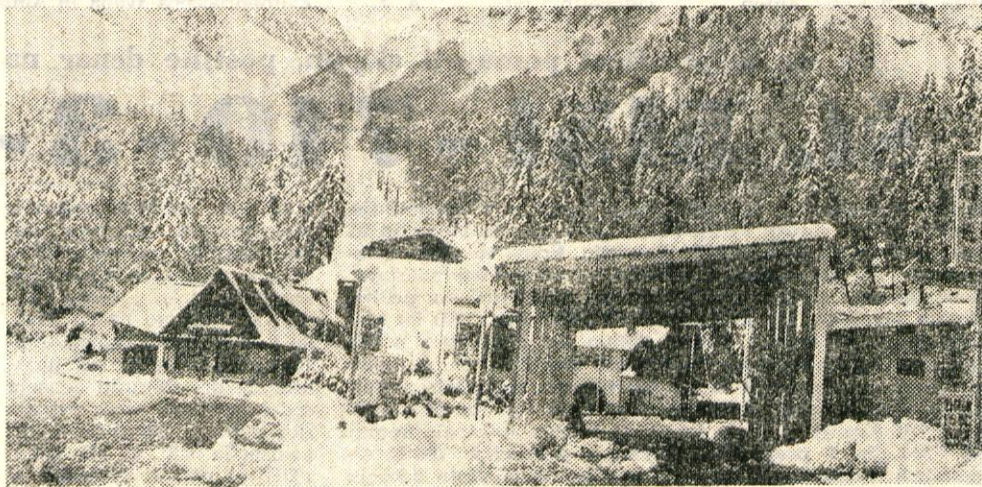
ščine tako pomemben, čeprav se bo za njegovo uresničevanje treba še močno boriti. Dve največji in najbogatejši državi — ZDA in Sovjetska zveza — ga namreč nočeta sprejeti. ZDA pravijo, da še ne vedo kdaj bodo lahko začele plačevati en odstotek svojega bruto nacionalnega dohodka. Sovjetska zveza pa pravi, da ga sploh ne bo plačevala. To razlaga s tem, da so za zaostalost držav v razvoju krive zahodne države, ne pa Sovjetska zveza. Upajmo, da bosta vendarle tudi obe velesili spoznali, da je hitrejši razvoj držav v razvoju v korist vsega sveta in torej tudi njuno.

V začetku meseca so pripadniki majhne skupine skrajnežev v Kanadi, ki se imenuje Fronta za osvoboditev Quebeca, ugrabili britanskega diplomata Crossa, čez nekaj dni pa še ministra za delo v vladi pokrajine Quebec Laporta. Zahtevali so pol milijona dolarjev odkupnine, izpustitev 23 svojih pristašev iz kanadskih zaporov in letalo, s katerim bi lahko odleteli na Kubo. Kanadska vlada ni takoj pristala na pogoje, ampak se je začela pogajati. Toda v nedeljo je policija našla truplo ministra Laporta, ki so ga ugrabitelji ubili.

Vsa zadeva je povzročila v Kanadi silno razburjenje. Vlada je razglasila izredno stanje, ukinila nekatere demokratične svoboščine in se z vsemi silami lotila lova na ugrabitelje. Ne glede na to, kako se bo vse končalo, moramo žal spet ugotoviti, da take oblike nasilja, kot so ugrabljanje letal in ljudi, vse bolj prodirajo v naš, že itak nemirni in razburkani svet. Navadno se takih metod poslužujejo majhne skupine skrajnežev, ki sicer ne morejo računati na uspeh svojih prizadevanj in ki nimajo širše podpore javnosti. Z ugrabitvami si pridobijo slavo, kakšne politične koristi in — denar. Navadno nastopajo v imenu takih ali drugačnih političnih ciljev in med njimi je veliko takih, ki so res iskreno predani svoji politični misli. Toda s takim načinom boja zanjo navadno ogrožajo življenja popolnoma nedolžnih ljudi in pogosto prestopajo tiste meje, ki boj za politične cilje ločijo od kriminala.

Nasilje nad nedolžnimi diplomati, državniki in letalskimi potniki se kot kuga širi po svetu in če se ne bo kmalu posrečilo najti učinkovitih protiukrepov, utegne povzročiti veliko zmedo tako v posameznih državah, kot v mednarodnem življenju.

PRVI SNEG NA GORENJSKEM — V noči od torika na sredo je skoraj povsod na Gorenjskem (pa tudi v drugih krajih Slovenije) padel prvi sneg. V Bohinju ga je bilo v sredo zjutraj 10 centimetrov in je napravil precej škode na sadnem drevju. Se več pa ga je zapadlo na mejnih prelazih. Mejni prehod na Ljubelju je bil ponoči zaprt, vendar je Cestno podjetje Kranj do jutra cesto že splužilo. Z večino mejnih prehodov pa so bile prekinjene tudi telefonske zveze. V sredo dopoldne so nam na mejnem prehodu na Ljubelju, kjer je ponoči zapadlo skoraj pol metra snega, povedali, da posebnih težav sicer ni bilo, le ansambel ljubljanske filharmonije, ki je gostoval v sosednji Avstriji, se zvečer ni mogel vrniti domov. — Na sliki: Prvi letošnji (jesenski) »zimski« pozdrav na Ljubelju. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Kmetijska zadruga Cerklje je septembra začela obnavljati in dograjevati strojno remizo in zbiralnico mleka. Zadruga potrebuje prostore za skladišče krompirja, ki ga na tem območju veliko pridelajo, ter za skladišče umetnih gnojil in semen za kooperante. Odlok o obveznem hlajenju in kvaliteti mleka zahteva sodobnejše naprave in temu primerne prostore. Zato bo v obnovljenih prostorih tudi nova zbiralnica mleka. Računajo, da bodo dela končana do konca junija prihodnjega leta. — (lb) — Foto: F. Perdan

Gorenjci na avtomobilskem sejmu v Ljubljani

»Sejem bil je živ. Prodal i on je Lahom tam par volov...« je v baladi Mejnik zapisal pesnik Anton Aškerc. Bilo je to v času, ko so na sejmiht tehtali vole, gledali konjem v zobe, največji dobiček pa so navadno pospravili v žep mešetarji, neredko pa tudi tolovaji. Dandanašnji živinski sejm niso več tako zanimivi kot pred sto leti. Nekdanji živčav se je preselil na avtomobilske sejme, ki so »patentirani« jugoslovanski izumi povojne motorizirane generacije. Če se bodo novatorji na tem področju oklepali tradicionalnih proslav, potem bomo v kratkem priča jubileju ob desetletnici rojstva ljubljanskega avtomobilskega sejma. Začelo se je na vrtu gostilne Pod lipco na Borštnikovem trgu, že pet let pa je sejem okrog gostilne Pri klavnici na Poljanski cesti. Gostilna na sejmu pač mora biti, da se zalijejo kupčije.

GORENJCI NA SEJMU

Skušal sem ugotoviti, koliko Gorenjcev kupuje ali prodaja svoja vozila na avtomobilskem sejmu v Ljubljani. Z beležko v roki sem preteklo nedeljo krenil na delo. Lahko rečem, da je bilo v nedeljo na sejmu okrog 120 različnih avtomobilov, od tega je bil vsak deseti s kranjsko registracijo. Teda registrske tablice niso točno merilo za oceno števila avtomobilov z Gorenjske na sejmu, ker ima del Gorenjske ljubljansko registrsko tablico (Kamnik—Medvode). Po splošni oceni je bil sejem dokaj slabo obiskan. Koliko je bilo z Gorenjske kupcev, pa sploh ni mogoče ugotoviti. Na sejmu smo opazili avtomobile z Reke, iz Pulja, Kopra, Nove Gorice, Novega mesta, Celja in sosednjih republik.

Pa si oglejmo, kakšna vozila so v nedeljo Gorenjci ponujali na sejmu. Neki Kranjčan je ponujal simco 1000, letnik 1966, prevoženih 62.000 km za 1.850.000 S din z opombo, da jo proda delno tudi na ček. Audi, letnik 1968, prevoženih 26.000 km, je lastnik cenil na 3.200.000 S din. Renault, letnik 1967, prevoženih 20.000 km, je veljal tri milijone S din. Zanimivo je, da je lastnik avtomobila austrijski mini 850 s kranjsko registracijo zahteval zanj kar 2.700.000 S din, čeprav ta avtomobil toliko stane nov, lastnik pa je z njim že prevozil 11.000 km. Za NSU 110, letnik 1967 in s 67.000 prevoženimi kilometri je lastnik zahteval 1.950.000 S din. Za opel kadet letnik 1968 in 55.000 km je lastnik zahteval 2.650.000 S din, za alfa romeo z 82.000 km pa 3.200.000 S din. Neki Blejec je ponujal zelo dobro ohranjeno škodo s 34.000 prevoženimi km za 1.200.000 S din. Dejal je, da se mu je ponudila priložnost in je že kupil boljši avtomobil. Najcenejši avto z Gorenjske je bil fiat 600, letnik 1961, generalno popravljen, lastnik pa je postavil ceno 590.000 S din. Mlad fant iz Lesc je ponujal 5-tonski tovornjak za 2.800.000 S din.

Ne bo odveč, če povem, da je neki Mariborčan pripeljal na sejem športni mercedes 280 SL in zanj zahteval 11 milijonov S din. To je bil tudi najdražji avtomobil na sejmu.

Na sejem prihajajo tudi taki, ki si samo ogledujejo cene, da bi prihodnjo nedeljo lahko postavili ceno svojemu avtomobilu.

KAKŠNA JE VERJETNOST PRODAJE?

Sefa odseka za promet ljubljanske občine sem vprašal, če mu je znano, koliko avtomobilov se na sejmu proda. Pojasnil mi je, da občina o tem ne vodi nobene evidence. Potrdil pa je, da ob ponedeljskih registrirajo največ motornih vozil. Ker kupci registrirajo avtomobile v svoji občini, je nemogoče ugotoviti, koliko avtomobilov je bilo prodano oziroma kupljeno na ljubljanskem ali drugem sejmu.

Avtomobilski sejem v Ljubljani upravlja komunalno podjetje Snaga. Vozniki, ki pripeljejo avtomobil na sejem, plačajo za parkiranje 500 S din. To je vse, kar dobi podjetje Snaga od sejma. Rudi Bužga, delovodja na parkirnem prostoru, je povedal, da je ob nedeljah na sejmu povprečno od 120 do 500 avtomobilov. Sezonski meseci za prodajo so marec, april, maj, september, oktober in delno še november. Le redki se pojavijo na sejmu januarja, februarja ali pa v poletnih mesecih, ko je čas počitnic.

Po prodanih obrazcih za sklenitev kupo-prodajne pogodbe cenijo, da letos vsako nedeljo poprečno 50 voznikov motornih vozil menja lastnika. Večasih več, drugič manj.

RAZVADE KUPCEV

Delavci podjetja Snaga, ki so redno na avtomobilskem sejmu, so povedali naslednje.

Na sejmu je vedno precej radovednežev. Dosti je neresnih kupcev, ki sprašujejo za

ceno, čeprav je napisana na avtomobilu, pregledujejo motor, naprave za upravljanje, gume ipd., potem pa gredo z avtomobilom še na vožnjo in to brez ficka v žepu. Najboljše gredo v promet nova vozila ali pa stara vozila za nizke cene. Najtežje je najti kupce za tiste avtomobile, ki niso ne novi in ne stari. Ker niso stari, imajo za mnoge kupce previsoke cene, ker pa niso novi, pa za mnoge kupce niso zanimivi. Posebno za tiste s težko denarnico.

S ceno pa je tako: če kpec ponudi celoten znesek takoj v gotovini, lahko zbijc ceno tudi do 300.000 S din. V nedeljo sem slišal dva prodajalca, ki sta govorila: »Če je takoj denar, prodava avtomobil za 100.000 S din ceneje.«

Aškercčev Vid je varal sosedo tako, da mu je prestavil mejnik. Dandanašnji prodajalci avtomobilov obračajo števec, ki kažejo prevožene kilometre. Z raznimi loščili pripomorejo, da se stara pločevina za nekaj ur pomladi. Kupci so namreč podobni ženinom, ki iščejo v bodoči nevesti predvsem dve lastnosti: lepoto in mladost.

Na sejmu prihajajo tudi taki, ki si samo ogledujejo cene, da bi prihodnjo nedeljo lahko postavili ceno svojemu avtomobilu.

SEJEM JUTRI

Komunalno podjetje Snaga bo v kratkem uredilo prostor za avtomobilski sejem. Lokacija je določena ob Nemški cesti na Ježici. Na tem sejmu bo prostora za 1200 avtomobilov. Sčasoma nameravajo tam urediti tudi pralnico, sanitarije, bife in morda strokovno službo za posredovanje nasvetov glede vrednosti tega ali onega avtomobila. Resni kupci si že zdaj s seboj pripeljejo prijatelja, ki se razume na avtomobile. Seveda se tudi avtomehanič lahko zmoti, saj bi oceno delovanja vseh mehanizmov avtomobila lahko dal šele po temeljitem pregledu v avtomehanični delavnici in kontrolni vožnji.

Pravijo, da avtomobilski sejm poznamo samo v Jugoslaviji. Drugod po svetu voznik pripelje star avto firmi nazaj, vzame novega in različko doplača.

Na upravi podjetja Snaga sem vprašal, če bodo morda oni na novem prostoru za avtomobilski sejem odkupovali stare avtomobile in jih po popravilu ali temeljitem pregledu ponovno prodajali. »To bi bilo preveliko tveganje,« so odgovorili in rad jim verjamem, da je tako.

J. Vidic

Reke

Zakaj
večina
Gorenjcev
nosi
čevlje
Reke

Reke

Reke

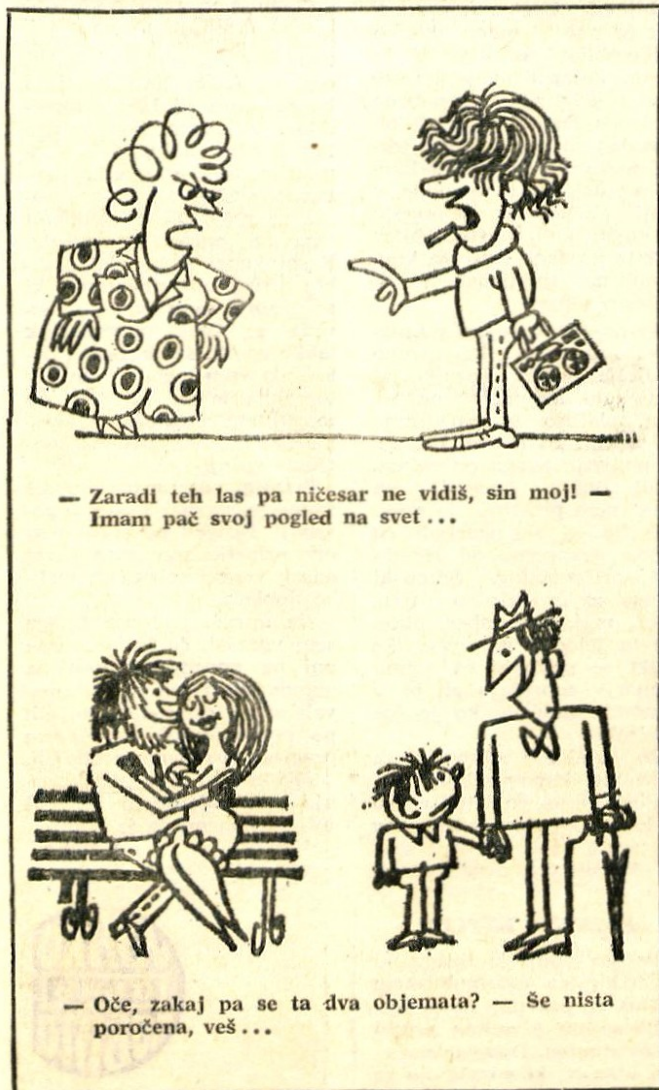
Ker so:
moderni
udobni
kvalitetni

Reke
TOVARNA OBUTVE TRZIC

Modni kotiček

Izredno zanimiv za mlade je model za deževno jesen

— Zaradi teh las pa ničesar ne vidiš, sin moj! —
Imam pač svoj pogled na svet ...

— Oče, zakaj pa se ta dva objemata? — Še nista
poročena, veš ...

14

*Kako živeli so
prijatelji nato,
kako je tekla pot
prek sreče in nezgod?*

Največ se je spremenilo pri Črnuhu. Kar težko je bilo verjeti, da je bilo vse res, a vendar je bilo tako.

Ko se je vračal iz Strahovice s psom, je že od daleč opazil, da se dviga iz njegove hiše v gramozni jami dim.

»Prmej,« si je rekel, »pa ne da je ona prišla nazaj.«

Še bolj ga je skrbelo, da se ni kdo vseлил v hišo. Sitno ga bo metati ven, Tudi nič hudega ga ni čakalo. Na pragu je stal mlad fant, okrog dvajset jih je moral šteti.

»Kaj pa delaš tu?« je zabrundal Črnuh.

»Se sprašuješ! Tvoj sin sem!«

»Eh, ti? Moj sin? se je začudil.

»Seveda. Se ne spominjaš več. Že od začetka sem živel pri mami. Zdaj pravi da sem dovolj star in grem lahko pogledat, kakšen je svet. Zvedel sem, da tu živiš in sem sklenil ostati nekaj časa pri tebi.«

Črnuh ni vedel, kaj bi. Spomnil se je starih grehov in kar verjetno se mu je zdelo, da je fant res njegov sin. Nerodno je le zaradi ljudi, ki bodo na vse pretege opravljali.

»Eh, rekel bom, da nisem vedel zanj,« si je zabrundal v brado in si ni delal skrbi. Kaj mi pa morejo!

»Če si moj sin, mi boš pomagal pri delu.«

»Seveda, očka. Zato sem prišel.«

Tisti »očka« je Črnuhu še dolgo šumel v glavi. Smrkolin mu je bil kar všeč. Na stara leta se mu kaj takega zgodi. No, po svoje bo boljše. Skupaj bosta pobirala kosti in lahko več zaslužila.

»Veš, očka, nekaj denarja imam. Ne vprašaj me, kje sem ga dobil. To ni važno, na pošten način pa gotovo. Mislim sem, da bi kupila konja. Malo premalo bo zanj, toda za osla bi bilo!«

**Ivan
Sivec**

Črnuh, Mihec pa še Žolna

V Črnuhu je vse zagomazelo. Osel! To bi bilo zanj. Lahko bi obredel pol sveta, le majhen voz bi moral še kje stakniti. Zamislil se mu je zdela tako imenitna, da je tisto noč rekel fantu, naj spi on v hišici. Sam se je vlegel na prag. Dolgo ni zaspal.

Resnično sta kupila osla in ga privezala k uti. Kadar je bil nemiren, se je vsa majala. Dobil je voziček pri premožnejšem kmetu v vasi in potem je kosti lahko vozil z oslom. Ni bil utrujen, pa še dosti več je naložil.

»Fant je kar priden,« ga je večkrat pohvalil, saj mu je rad pomagal. Počutil se je kot mali kmet.

Nazaj grede iz Ljubljane se je Črnuh s svojim oslom vedno ustavljal v gostilnah, da je pri vsaki popil deci »hudega«. Sin mu sicer ni dovolil, da bi lahko več prihranila, a se ni mogel odvaditi. Osel se je postaj tako navadil, da je vedno kar sam zapeljal h krčmi. Pa naj še kdo reče, da so osli osli!

Usoda se kaj rada poigra. Po nekaj lepih mesecih se je Črnuhu zgodila nesreča.

Sedel je pred hišo in vlekel pipo. Sin je šel nabirat drva v bližnji gozd. Zazdelo se mu je, da nekaj smrdi, a še malo ni pomislil, da se je vnela slama v uti. Plamen je planil skozi okno. Uta je bila suha in je gorela kot bakla. Sin je pritekel domov, a se mu ni posrečilo ničesar rešiti. Osla pa je Črnuh že prej sam odvezal.

»Kaj bova pa zdaj, očka?«

»Eh, kaj! Ljudi bova malo poprosila,« ni nikdar izgubil zaupanja vanje Črnuh. Prosil je po hišah za les. Vsakdo mu je dal borovec, smreko, nekaj desk ali kaj podobnega. Pridno sta vozila skupaj. Kmalu sta imela večjo in lepšo hišo, nič slabšo od tistih v vasi.

O požaru so celo deželne novice pisale, le da so videle stvar s smešne plati. Narisali so slona, ki gasi kočjo, spodaj pa je pisalo: Ve-

leposestniku pogorela hiša in gospodarsko poslopje do tal.

»Se norčujejo se,« je bilo težko Črnuhu. Zanimivo je bilo še nekaj. Ko sta vozila skup les za hišo, je šel ponj večkrat sin sam. Osel je na neki taki poti zavil k gostilni, kot je bil navajen.

»Ti bom že pokazal,« je skočil sin k vozu in ga udaril z bičem. Nič ni pomagalo. Prijel ga je za uzdo in ga hotel na silo odvreči stran. Oslu se je zdelo zamalo, da hoče biti voznik pametnejši, saj je še vedno počakal pred gostilno, zato je fanta ugriznil.

Tako vidite se je spremenilo življenje Črnuhu.

»Na koncu življenja šele« je dejal. V resnici pa je živel še dolgo, kot se za takega orjaka spodobi. V gostilno pa je manj zahajal, ker ga sin ni pustil.

Poglejmo, kako je bilo z Mihecem! Kakor se spominjate, je ostal v jarku prepuščen nemilosti noči.

Tistega večera je nekaj reklo njegovim Tincem, da je Mihec v nevarnosti. Dolgo ga tudi že ni bilo nazaj. Vzela je pot pod noge in povprašala po gostilnah:

»Ali ste kaj videli sosedovega Miha?« je rekla, da je zvenelo bolj neprizadeto z njene strani.

»Zakaj pa ga iščeš?«

»Ne moreš biti sama ponoči.«

»Oba sta znorela.«

»V žepu ga nimam, tvojega ljubčka.«

Tako in podobno so ji odgovarjali in se ji smejali. Uživali so, ko so videli, da jo skrbi. Namenjena je bila tudi v sosednjo vas.

V jarku je slišala smrčanje, ki ji je bilo poznano. Obrnila je kladu v jarku.

»Mmmhmmh, kaj pa je? Ali je že sodni dan?« je vprašal Mihec, ker se mu je verjetno nekaj sanjalo.

»Saj sem vedela, da si ti,« je ničkaj ostro rekla Tinca. Bila je vesela, da ga je našla.

»Tinca ... Tinca ... o, moja Tinca ... moja zlata, zvesta Tinca,« je hlipal Mihec od sreče, ko je videl, da je odrešenje prišlo pravi čas. Objel jo je in oba sta potočila več toplih solz. Imela sta se pač rada.

»Tinca, nekaj imam zate,« je navdušeno povedal Mihec.

»A res? Kaj si mi prinesel s potepanja?«

»Ugani, moja Tinca!«

»Ne vem, kaj! Rajši povej!«

»Planike! Najlepše planike sem nabral v strmih gorah zate,« je pesniško povedal.

»Kaj res? ni mogla verjeti, da ni pozabil nanjo.

»Res, res ... glej,« potipal je klobuk, a planik ni več našel. »Tu sem jih imel, dobro vem, še v Strahovici so bile za klobukom.«

»Ooo, Tinca,« mu je zopet šlo na jok, »si kaj huda name?«

»Nisem, Mihec. Pravijo, da je namen že pol dejanja.«

»Tako, tako. Ti mene vedno razumeš. Res si dobrega srca.«

Objela sta se in šla tako na Tinčin dom.

Žolna se ni zgodilo nič posebnega. Delal ni rad, je pa raje pil, če je kje dobil. Pencil pa je še naprej. Rekel je, da je dosegel svoj umetniški vrh v pesmi Jaz, pesnik, in to s tico:

*Na Potoku sem doma,
vsakdo res me rad ima,
saj človeku se pozna,
če pisati pesmi zna.*

24. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 15.05 Koncert simfoničnega orkestra ob Dnevu združenih narodov (Evrovizija) — 16.45 Obzornik, 16.50 Po domače za ansamblo Rudija Bardorferja, 17.15 Ivanhoe — serijski film (RTV Ljubljana) — 17.40 Hokey Medveščak : Beograd — prenos II. tretjine (RTV Zagreb) — 18.10 Mozaik (RTV Ljubljana) — 18.20 Nadaljevanje hokejskega prenosa (RTV Zagreb) — 19.20 S kamero po svetu, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 3-2-1, 21.40 Skrivnosti morja, 22.05 Nepremagljivi — serijski film, 22.55 TV kažipot, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

25. OKTOBRA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.35 Ptujski festival zabavne glasbe (RTV Ljubljana) — 10.05 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.50 Mozaik, 10.55 Otroška matineja, 11.50 TV kažipot, 16.15 Mestec Peyton — serijski film, 17.30 SP v gimnastiki — ženske prosto (prenos v barvah), 19.00 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Mejaši — humoristična oddaja (RTV Zagreb) — 21.35 Godala v ritmu (RTV Ljubljana) — 21.55 Sportni pregled (JRT) — 22.25 SP v gimnastiki — nadaljevanje, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik, 21.00 Spored italijanske TV

26. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove

splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.10 Obzornik, 17.25 Mozaik, 17.30 SP v gimnastiki — moški prosto (prenos v barvah), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 SP v gimnastiki — nadaljevanje, 22.00 Koncert ob 25-letnici OZN — posnetek iz New Yorka, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

27. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.35 TV v šoli, 15.25 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.00 SP v gimnastiki — finale žensk (prenos v barvah) — 18.00 Mala Lupinica — nadaljevanje, 18.17 Mozaik, 18.20 Obzornik, 18.35 O našem govorjenju, 19.00 Nega telesa — kozmetični nasveti, 19.20 Cikcak, 19.30 TV dnevnik, 19.55 3-2-1, 20.00 SP v gimnastiki — finale moški (prenos v barvah), 22.45 Poročila, (RTV Ljubljana) — 23.10 Boks Clay : : Quarry posnetek (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.15 Od zore do mraka (RTV Beograd) — 18.50 TV pošta, 19.20 TV prospekt, 19.30 dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

28. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Ljubljana) — 11.30 Oddaja za prosvetne delavce, 15.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 16.50 Zaklad kapitana Parangala, 17.25 Obzornik (RTV Ljubljana) — 17.30 Moskva Nogomet SZ : : Jugoslavija (RTV Beograd) — 18.15 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 18.25 Nadaljevanje nogometnega prenosa (RTV Beograd) — 19.15 Mozaik, 19.20 Mladi ob jubileju OZN, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Teh naših petdeset let, 22.10 Flavio Ambrosetti na mednarodnem jazz festivalu v Ljubljani, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

29. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina

(RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.50 Madžarski TV pregled, 17.05 TV obzornik in poročilo z zasedanja konference ZKJ, 17.50 Veseli tobogan, 18.25 Kratek film, 18.30 Izbrali smo v Kranju, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana) — 19.20 Doktor v hiši — serijski film (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Pregled dela konference ZKJ (RTV Beograd) — 21.35 Primeri dr. Finlaya — nadaljevanje, 22.25 II. simfonija — Beethoven, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.50 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.05 Tehnični nasveti (RTV Zagreb) — 19.20 Doktor v hiši (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

30. OKTOBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.15 TV v šoli (RTV Zagreb) — 15.40 Osnove splošne izobrazbe, 16.15 Madžarski TV pregled, 17.00 Obzornik in poročilo z zasedanja ZKJ (RTV Beograd in Ljubljana) — 17.50 Bratovščina Sinjega galeba, 18.20 Kratek film (RTV Ljubljana) — 18.30 Nastop ansambla Kornij grupa (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik, 19.05 V središču pozornosti, 19.05 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Vremenar — ameriški film, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.50 Trapollo HH 33 (RTV Zagreb) — 18.30 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Tržni pregled v Kranju

Solata 4 din, špinaca 6 din, korenček 4,50 din, slive 5 din, jabolka 1,50 din, grozdje 3 din, limone 7 din, česen 12 din, čebula 4 din, fižol 4 din, pesa 3 din, kaša 4 din, radič 4 din, ohrovt 1,50 din, ajdova moka 5,50 din, koruzna moka 4,20 din, surovo maslo 14 din, smetana 9 din, orehi 32 din, sir skuta 6 din, sladko zelje 2 din, kislo zelje 3,50 din, hruške 2,50 din, kumare 6 din, paradižnik 4 din, fige 4 din, krompir 0,80 din za kg; klobase 6 din, jajčka 0,80 din

Kranj CENTER

24. oktobra amer. barv. film MEČ V KAMNU ob 10. uri, amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 15.20, 17.40 in 20. uri, premiera amer. barv. VV filma NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 22.20.
25. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 9.30, amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 14.40 in 19. uri, italij. barv. film SILVIA IN LJUBEZEN ob 17. uri, premiera amer. barv. CS filma DEKLE NA MOTORJU ob 21.20.
26. oktobra amer. barv. CS film DEKLE NA MOTORJU ob 16., 18. in 20. uri
27. oktobra prepriema amer. barv. CS filma DR. ZIVAGO ob 16. in 19.30.

Kranj STORŽIČ

24. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 16. uri, franc.-nemški barv. CS film NEMIRNE NOČI LADY HAMILTON ob 18. in 20. uri
25. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 14. uri, amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 16. uri, franc.-nemški barv. CS film NEMIRNE NOČI LADY HAMILTON ob 18.30, italij. barv. film SILVIA IN LJUBEZEN ob 20.20.
26. oktobra amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 17. in 19.30.
27. oktobra amer. barv. CS film DEKLE NA MOTORJU ob 15., 17. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC

24. oktobra premiera slovenskega filma OXYGEN ob 20. uri
25. oktobra amer. barv. CS film STARI GANGSTER ob 16. in 19. uri

Tržič

24. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 17. uri, premiera amer.-franc. CS filma GORI PARIZ ob 19. uri
25. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 10.30, amer.-franc. CS filma GORI PARIZ ob 16. uri, franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 19. uri
26. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 17. uri, amer.-franc. CS film GORI PARIZ ob 19. uri
27. oktobra predprema amer. barv. CS filma DR. ZIVAGO ob 18. uri

Kamnik DOM

24. oktobra amer. barv. CS film SAMOMRILSKI KOMANDOSI ob 18. in 20. uri, premiera italij. barv. filma SILVIA IN LJUBEZEN ob 22. uri
25. oktobra amer. barv. film MEČ V KAMNU ob 10. uri, amer. barv. CS film SAMO-

MORILSKI KOMANDOSI ob 15., 17. in 19. uri
26. oktobra premiera slov. filma OXYGEN ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

24.—25. oktobra amer. barv. CS film ROZMARIJIN OTROK
26. oktobra franc. film OPERACIJA »POBESNELI PES«
27. oktobra angl. barv. CS film JAMES BOND 007

Jesenice PLAVZ

24.—25. oktobra angl. barv. CS film JAMES BOND 007
26.—27. oktobra amer. barv. CS film ROZMARIJIN OTROK

Dovje-Mojstrana

24. oktobra amer. film BREZ MILOSTI
25. oktobra nemški barv. film V KREMPLJIH MAMIL

Kranjska gora

24. oktobra amer. barv. CS film PLAVOLASI MASCEVALEC
25. oktobra nemški barv. CS film ZA OBLJUBA INKOV

Javornik DELAVSKI DOM

24. oktobra nemški barv. film V KREMPLJIH MAMIL
25. oktobra franc. film OPERACIJA »POBESNELI PES«, amer. barv. CS film PLAVOLASI MASCEVALEC

Radovljica

24. oktobra franc. barv. film »HO« ob 18. uri, angl. barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVEŠKO ob 20. uri
25. oktobra švedski barv. film HUGO IN JOSEFINA ob 14. uri, amer. barv. film LADJA FANTOM ob 16. uri, angl. barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVEŠKO ob 18. uri, franc. barv. film »HO« ob 20. uri
26. oktobra amer. barv. film NEPREKOSLJIVI ob 18. uri, amer. barv. film SLED VODI V SOHO ob 20. uri
27. oktobra mehiški barv. film PRAVICA DO ROJSTVA ob 20. uri

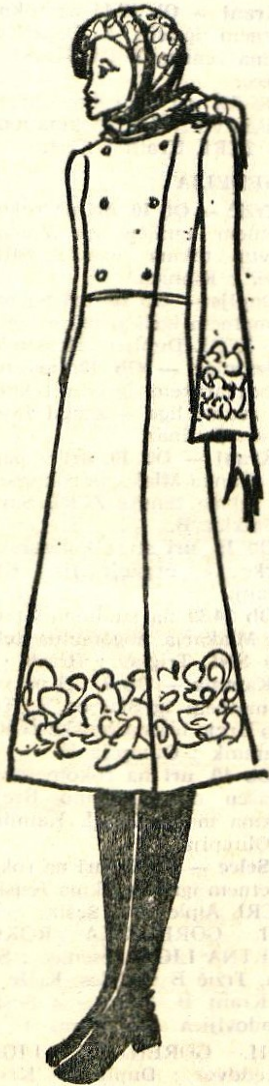
Škofja Loka SORA

24. oktobra mehiški barv. film PRAVICA DO ROJSTVA ob 18. in 20. uri
25. oktobra angl.-nemški barv. film KLUB UBIJALCEV IZ BROOKLYNA ob 15. uri, mehiški barv. film PRAVICA DO ROJSTVA ob 17. in 20. uri
26. oktobra angl.-nemški barv. film KLUB UBIJALCEV IZ BROOKLYNA ob 19. uri
27. oktobra švedski barv. film HUGO IN JOSEFINA ob 18. uri, angl. barv. film UMAZANA IGRA ob 20. uri

MODNA HIŠA

Za jesensko-zimsko sezono 70—71 je Modna hiša v Ljubljani pripravila bogato kolekcijo ekskluzivnih modelov ženskih plaščev in kostimov v aktualnih materialih, barvah in krojih, tako da bo lahko vsaka ženska našla sebi primeren model.

Pravilo, kolikor znaš toliko veljaš, bo po vsej verjetnosti držalo. Tudi Andraž je bil tega mnenja. In ker je dandanes že tako, da se vse spreminja, se je tudi v šoli marsikaj spremenilo. Če že nič drugega, treba je marsikaj več znati. Tako se zgodi, da človek, ki je dal skozi dosti šol, nenadoma ugotovi, da vse to znanje ne ustreza več, da je to premalo za današnji čas. In tako se meni nič, tebi nič odloči za dodatno izobraževanje. Tudi Andraž je torej pričel s svojim izobraževanjem. Pred tem pa je naredil še kratek sprehod skozi svoje dosedanje izobraževanje. Le kdo se ne bi spominjal prvih šolskih let.

Sedeli so kratkohlčniki v šolskih klopih in strmeli v učiteljico pred tablo. Ta jih je resno pogledala, da so ubogi rumenokljunci vtrepotali, potem pa se je pričela šola. Je že tako, da se največ naučimo s primerjanjem, zato je bilo tudi v šoli tako — verjetno je še danes. Ko je bilo treba šolarčke naučiti črko U, je narisala učiteljica na tablo vlak in ta vlak je bil neverjetno točen, piskal je čez hribe in doline in ni imel nikoli zamude. Iz dimnika se mu je valil gost, črn dim in glej ga spaka, iz tega dima je nastala

DROBCI

HENRIK
ZBIL

celo uro kikirikali in se naučili črko K.

Naslednji dan pa mali Miholeč dvigne roko in reče: »Tovarišica učiteljica, naš petelin pa ne poje tako, kot ste vi povedali.«

Učiteljica je bila potrpežljiva pa ga vpraša: »Kako pa potem, če ne kikiriki??«

»Kokoriikohoh, potem pa kodok, nakar udari dvakrat do trikrat s peruti ob tla, da bi bil bolj všeč sosedovi štajerki, tako se namreč sosedovi kokoški reče,« je povedal Miholeč.

flore — flore — flore — flore — flor DODATNO IZOBRAŽEVANJE

la črka U in za njo še veliko takih črk. Kratkohlčniki so bili silno zadovoljni, ko so videli, da se iz dimnika lokomotivne valijo črke.

Ko so jemali črko S, je prišla na vrsto kača. Kača je seveda strašno zahrbtna in zlobna in neprestano sika s-s-s, pa tudi sama ima obliko črke S. Tako so se otroci naučili tudi to črko.

Naslednja je bila črka K. Kdo bi vedel zakaj, ampak prav pri tej črki se je zataknilo. Učiteljica je narisala na tablo petelina in petelin, ubogljiva žival, je zapel kikiriki. Vedno in povsod poje tako — je vedela povedati učiteljica. Tako so potem še

Razred je od navdušenja in smeha skoraj ponorel, tako da je učiteljica zardela kot semafor. Da bi stvar popravila, se je obrnila k Metki in jo vpraša: »No, Metka, povej, kako pa poje vaš petelin?«

»Pri nas ga nimamo, pri sosedovih so ga pa imeli,« je vedela Metka. Učiteljica je hotela izkoristiti ugodno priložnost in je rekla: »No, če so ga imeli pri sosedovih, si ga gofovo kdaj slišala. Kar korajžno. No, no, nič se ne boj. Stopil je na gnoj in...«

»Stopil je na gnoj,« je ponovila Metka, »in naredil: k-k-k, kik-k...«

»No pa potem,« je vrtala učiteljica.

Za denar, ki ga daš za revolver, bi si kupil slamo-reznico.

Med seboj si koristimo že s tem, ko si ne škodujemo.

Če pospešiš razvoj za eno sekundo, narediš toliko kot dva poprečna človeka za vse življenje.

Neskromno bi bilo zahtevati od vseh, da bi bili skromni.

V današnjem resničnem, resnem in preresnem položaju je nesmisel govoriti o pravilih igre.

Metka jo je žalostno pogledala in rekla: »Potem je pa crknul.«

Tako je bilo torej pri črki K. Naprej je bilo že laže, ker so kratkohlčniki veliko jedli in hitro rastle, tako da še sami niso vedeli, kdaj so pustili osnovno šolo za sabo.

Nekateri so seveda izstopili že pred koncem, kar v šestem ali sedmem razredu in šele danes občutijo vso bridkost pomanjkanja izobrazbe. Režeži so večinoma privatniki: plastikarji, ličarji, mehaniki ali avtoprevozniki. Grozni režeži, res.

Za osnovno šolo je prišla srednja in to je Andraž z lahkoto opravil. Res, da so takrat pričela begati dekleta, a uspeha to ni kalilo. Z eno besedo, srednje šole je končal z odličnim. Takrat je srednja šola že nekaj pomenila, zato Andraž s šolanjem ni več nadaljeval. Prišel se je ubadati s službo in res marsikaj doživel.

Tako je minilo nekaj let, ko Andražu nenadoma zmanjka učenosti. Ni mu preostalo drugega, kot da se prične dodatno izpopolnjevati.

Vpisal se je v višjo izredno šolo.

Bilo je tako, kot v letih, ko je hodil v redno šolo. Sošolci, vesela družba in pa predavanja seveda.

Andraž je vzel zadevo silno resno. Sola ni prostovoljno gasilsko društvo, da bi se človek kar tako ubadal z njo. Treba bo delati.

A glej ga, šmenta, bilo je nekaj čudnega v tej šoli. Pri-

čakovali so dolgovozna strokovna predavanja, pa ti jo predavatelj zagode in na veliko veselje vseh slušateljev dve uri narekuje snov, ki je v skripti, da pač mineta dve uri. Tako se je Andraž in z njim vsi ostali, uril v lepopisu. Seveda je tudi to koristno, saj je že daleč čas, ko so poslušali zgodbe o vlaku, kači in petelinčku in se tako učili pisati. Na tej višji šoli ni bilo tovarišice, ki bi povedala zgodbo, jo dobro razložila in bi jo za tem napisali, tu je bil tovarišica učenec v prvi klopi, ki je narekoval iz skripte, da so ostali pisali. Zakaj so pisali, Andraž ni vedel, saj učili so se potem tako iz skript.

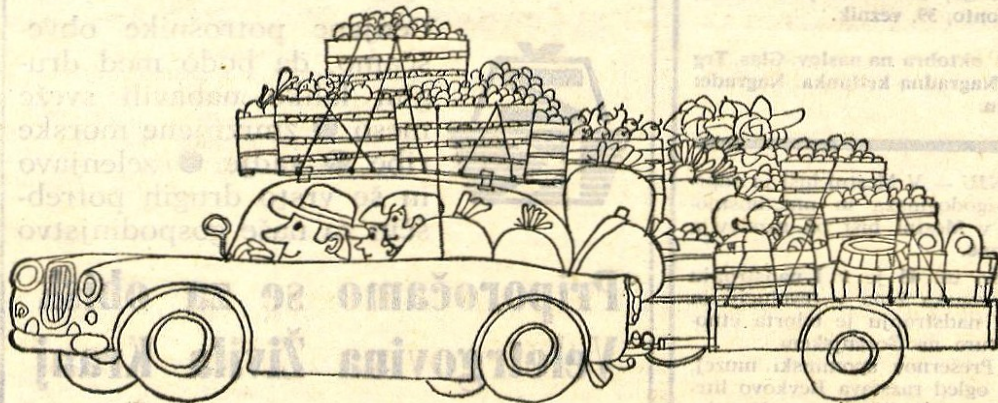
Sploh je bilo na tisti šoli veliko stvari, ki so Andraža spominjale na guljenje osnovnošolskih klopi. Veliko je bilo pisanja, podčrtovanja, pa tudi naučili so se marsikaj. Kajti namreč je vedel povedati predavatelj, da se piše Novo z veliko in mesto z malo, da ni zgoraj imenovani nikoli spodaj imenovani in da se iz matematike pače, če ujamkova črta ni čisto vodoravna.

Tako se je Andraž dodatno izpopolnjeval, ali bolj rečeno izobraževal. Naučil se je silno veliko novih stvari.

Drugače pa mu je bilo tisto osnovnošolsko izobraževanje bolj pri srcu, ker je izvedel veliko novih stvari in učiteljica se je trudila, da jih je razumel, pa še zastoni je bilo.

Na kraju pa je Andraž le ugotovil, da se za diplomu, ki jo dobiš na koncu dodatnega šolanja izplača odšteti vsak mesec nekaj tisočakov, ker če imaš diplomu, vsi mislijo, da znaš veliko, veliko novega. Le komu bi padlo na pamet, da na taki šoli ni predavanj, ampak se le prepisuje iz skript. Saj to bi bilo nezaslišano.

Pa nikor okrog ne pravite, da ne bodo vsi vedeli, da je res tako.

Jesenski turizem

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

142

Gibanje doživlja pod sedanjimi udarci za Kosirnika nedoumljiv upad in ponekod celo popoln razkorj. Celo na njegovih Jesenicah, ki so se še lani ponašale z organizacijo, v katero je bilo včlanjeno sedem osem vsega delavstva, zaposlenega v tovarnah Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, Javorniku in Blejski Dobravi, se je članstvo skrčilo na najbolj predane, na najbolj zveste, drugi pa so se vrnili med socialne demokrate ali pa celo med krščansko in nacionalistično liberalno organizirane delavce v upanju, da se bodo na ta način izognili najlažje sedanjemu nasilju oblasti nad bivšimi pripadniki komunistične stranke in seveda tudi odpustom, do katerih v tovarnah prihaja, kadar se lastnikom zazdi, da imajo preveč zaposlenih. Nasilje je že zamajalo in pri zadnjih odpustih popolnoma omrtvičilo solidarnost zaposlenih z odpuščenimi, med katerimi je bil tudi on, Kosirnik, in še vrsta drugih, ki so se bili zamerili direktriji industrijske družbe, a še bolj sedanjemu socialnodemokratskemu voditelju Mareju.

Toda o tem Kosirnik molči. Noče verjeti v upad delavske revolucionarnosti. Veruje, da za oseko pride vselej plima. Ljudje bodo spoznali, da se kapitalističnega izrabljanja in nasilja niso rešili v navidezno varnih zatočiščih krščanskih, liberalnih in socialnodemokratskih delavskih organizacij, marveč da so prišli samo z dežja pod kap, saj bodo kapitalisti prav kmalu izrabili razbitost in nesolidarnost delavstva z zniževanjem mezd in porinili delavce v še globlje močvirje bede in revščine.

»Pravi revolucionar ne prizna porazov!«
S tem Kosirnikovim stavkom se strinja tudi Stefi.

»Pa tudi besed ne izgublja po nepotrebem in se tudi v težkih in črnih časih zateka k dejanjem, k vrsti navidez majhnih dejanj, brez katerih nobeno veliko dejanje ni mogoče. Čutili smo se močne kakor boljše v Rusiji, ki so pred svojo zmago doživeli celo vrsto udarcev in ki so že zdavnaj pred nami krenili z razcestja, na katerem je obtičalo evropsko delavstvo, v svojo novo revolucionarno smer. Tisoč malih dejanj je bilo potrebno za doseg velikega dejanja! Tudi mi onstran triglavskih gora nimamo zdaj druge izbire, kakor da se lotimo dela in se z delom rešimo iz brezizgledja in z brezpotja, na katero so nas treščili. Treba je začeti znova. Poiskati smer, začrtati novo traso in jo izkrciti stopinjo za stopinjo v široko cesto prihodnosti,« razglablja Kosirnik, potem pa zopet preide k stvari, zaradi katere se je pretihotopil čez triglavske hribe, računajoč na solidarnost in pomoč svojega prijatelja Jakoba, a še bolj na pomoč njegove sestre Stefi o kateri zdaj ve, da je tajnica kobariške komunistične organizacije in že kot taka dolžna pomagati.

Kosirniku ni treba namigovati na to dolžnost. Stefi bo poskrbela za javko in za primerne, zanesljivega človeka.

»Mislim na Štivec in na njegovo domačijo. Zanesljiv je. Njegova hiša pa je tik pod gozdom in na samem.«

»Kaj meniš?« pogleda Jakoba.

»Štivec, hm? Pa misliš, da bo privolil.«

»Upam. In ne samo upam, prepričana sem.«

»Kdo je to? In kje je to,« bi Kosirnik rad vedel, potem pa posluša Jakoba in Stefi, ki mu pripovedujeta o mučniški slovenski vasi pod Krnom, ki jo nekateri imenujejo kar rdeča vas od dne, ko so se za oropane slovenske kmete solidarno zavzeli na Štefkino pobudo (to poudari Jakob, ponosen, da se lahko pred Kosirnikom postavi s svojo sestro) slovenski, italijanski in furlanski delavci.

»Rdeča vas?« je Kosirnik navdušen in zadovoljen, ne da bi pomislil, da bi bila ta vas zaradi svoje preteklosti in sedanjosti na očeh ne

samo italijanskim oblastem, marveč tudi zaupnikom jugoslovanskih oblasti v nacionalističnih in cerkvenih slovenskih društvih, ki bi jih lahko izrabila jugoslovanska oblast s pomočjo cerkve ali kako drugače za judeški posel v boju proti slovenskim komunistom.

Na možnost te nevarnosti Kosirnik ne misli, še manj pa Stefi in Jakob, ki kljub Kosirnikovi pripovedi niti za hip ne pomislita na vohunsko prizadevnost oblastnikov onstran gora pri zasledovanju domačih, komunizma osumljenih ljudi, a še bolj zasledovanja pobeglih komunistov in vohlanju za njihovim delovanjem v tujini.

»Ja, Štivec! Ta bi bil najprimernejši!«

O tem so si vsi edini.

»Samo k njemu bo treba stopiti in ga pregovoriti.«

Štefi meni, da to ne bo težko ...

5

Javka? Kanal? Tovorjenje komunističnih časnikov čez Krn in Bogatin na ono stran vse do Bohinja?

»Hm, kakšno nekoristno tihotapstvo!«

Tako že skoro ves mesec razmišlja Štivec. Ze od tiste avgustovske noči, ko so ga proti jutru s trkanjem vrgli iz spanja, mu ne gre v glavo, zakaj je treba časnike, ki jih tu lahko dobivajo po pošti, tovoriti tihotapsko po tako utrudljivi in dolgi poti čez gore. Ne more razumeti ljudi, ki prihajajo z one strani k njemu (pravzaprav sta samo dva: tisti Kosirnik, ki je bil z Uršičevim Jakobom v Rusiji, in neki komaj šestnajstletni fant, ki je baje s Kosirnikom v sorodu, saj pravi Kosirniku stric, neki Tomaž) in se mučijo s takim tovorom po nevarnih in tveganih tihotapskih stezah. Pa tudi nase misli. Nič prav mu ni, da se je tudi sam zapletel v te stvari, zaradi katerih bi imel prav lahko sitnosti. Znanci ga že vprašujejo, kdo so ljudje, ki prihajajo čez hribe k njemu, pa tudi o zavojih, ki jih prinaša iz Kobarida.

— Tihotapiš? — ga je ondan brez ovinkov vprašal vaški gostilničar in mu pomežiknil, nato pa se mu ponudil, da bi se mu pridružil.

NAROČNIKI ŽREBAJO NAROČNIKE ZA NAGRADNO POTOVANJE

Objavljamo prvo polovico izžrebanih Glasovih naročnikov jesenskega žrebanja

Butalič Katarina, Lahovče 43, Cerklje je izžrebala naslednje naročnike:

Jerše Ivanka, Kokrica 148, Kranj je izžrebala naslednje naročnike:

Zupan Ivan, Levstikova 3, Kranj je izžrebal naslednje naročnike:

Rozman Andrej, Gregorčičeva 3a, Kranj je izžrebal naslednje naročnike:

V naslednji številki bomo objavili imena še ostalih izžrebancev

Obveščamo vse bralce, naročnike in prijatelje Glasa, da za pomlad 1971 pripravljamo žrebanje z zelo zanimivimi nagradami. V pošte bodo prišli vsi, ki so že naročili in ki se bodo naročili na Glas do pomladanskega žrebanja in vplačali naročnino.

Zato ne zamudite priložnosti. Če še niste naš naročnik, postanite že jutri. Svetujte, priporočite vašim prijateljem in znancem, naj se za to odločijo že danes.

Cvetek Janez, Brod 6, Boh. Bistrica; Demšar Pavel, Gor. Dobrava 19, Gorenja vas; Močnik Ivan, Prešernova 36, Mengeš; Kokalj Anica, Tupaliče 48, Preddvor; Brelih Marija, Suha 19, Šk. Loka; Maselj Ivan, Prebačevo 39, Kranj; Kristančič Tilka, Tomšičeva 34, Kranj; Ankele Peter, Ziganja vas 16, Tržič; Rozman Franc, Sr. Bela 16, Preddvor; Polajnar Ana, Cerklje 66;

Kerštajn Pavla, Kr. gora 16; Bukovnik Ana, Rupa 23, Kranj; Črne Tončka, Kr. gora 31; Plevel Rozalija, Visoko 92, Senčur; Omejc Ivan, C. I. Slavca 2, Kranj; Judež Franc, Jezerska c. 20, Kranj; Goričnik Franc, Zgoša 43, Begunje; Kern Alojz, Komenda 4; Bela Franc, Zg. Brniki 7, Cerklje; Čadež Franc, Kokrica 209, Kranj; Bešter Marija, Zg. Besnica 48;

Zvelc Janko, Titova 31, Jesenice; Zlebnik Marija, Stanežiče 27, Sentvid nad Lj.; Zvan Janez, Ukanc 4, St. Fužina; Zupančič Lojzka, Gradnikova 1, Kranj; Znidaršič Anton, Trojarjeva 1, Kranj; Bernard Andrej, Bodešče 14, Bled; Bešter Valentin, Vadiče 1, Brezje; Brtoncelj Slavko, Bistrica 6, Duplje; Čop Janez, Sp. Gorje 11; Azman Katarina, Tavčarjeva 9, Jesenice;

Pogačar Anton, Boh. Bela 77, Bled; Oblak Jože, Boh. Sr. vas 57; Branc Janez, Gozd-Martuljk 40; Sebjanič Milena, Prešernova 41, Jesenice; Žaberl Franc ml., Kropa 42; Žitnik Marija, Trnovec 2, Medvode; Hribar Ivanka, Zajasovnik 2, Motnik; Ozebek Mirko, Mošnje 31, Radovljica; Benedičič Jože, Dorfarje 42, Zabnica; Čemažar Janez, Valjavčeva 3, Kranj

Sproščenost, smeh, radost in zdravje odsevajo z obrazov učencev osnovne šole Moste. Le kaj jih je tako razveselilo? Pa ja ne to slikanje? Dragi učenci, pero v roke in napišite nam, če smo uganili oziroma, če smo se zmotili. — Foto: J. Vidic

Divji kostanj za ograjo

Tovariš ravnatelj nas je pred nedavnih prosil, naj se lotimo nabiranja kostanja, kajti šola ga bo — kot vsako

leto — odkupila. Nekega dne smo se zato sošolci domeni, da gremo po pouku ponj. Zbrali smo se na dogo-

vorjenem mestu pod velikimi kostanji za tovarno. Drevesa smo morali otresati, saj na tleh ni bilo kaj prida plovov. Nato smo začeli polniti košare. Toda precej kostanja je padlo na drugo stran bližnje ograje. Splazili smo se torej čez. A kmalu zatem se je za našim hrbtom oglašil tovarniški vratar. Ne spominjam se točno, kaj nam je rekel, vem samo, da smo pograbili vsak svojo prtljago in po pločevinastih sodih zbežali čez ograjo.

Sreča, da je bil vratar počasen. Drugače bi gotovo pošten obračunal z nami.

Janez Vehar,
5. razred
osn. šole Cvetko Golar,
Skofja Loka

Šport, šport, šport

Zelo se zanimam za šport. Najbolj so mi všeč nogomet, rokomet, hokej na ledu, alpsko smučanje, smučanje na vodi in šah. Večkrat obiščem Zbiljsko jezero, kjer merijo svoje znanje in moči skakalci v vodo. Navijam za Finžgarja, sina slavnega Rudija Finžgarja. Doma imamo televizijski sprejemnik, zato ne zamudim nobenega prenosa. Sodelujem tudi v šolskem športnem društvu; igram v rokometni reprezentanci šole. Ko bom končal osemletko, se bom vpisal v rokometni klub Preddvor. Pri nogometu

v prvi zvezni ligi navijam za splitski Hajduk in ljubljansko Olimpijo.

Imam tudi svojega športnega vzornika — francoskega alpskega smučarja Patricka Russella. Želim si, da bi nekoč postal učitelj telesne vzgoje. Vzgaljal bi mladi rod in ga spodbujal k zdravi športni aktivnosti.

Vedno, od jutra, ko vstanem, do večera, ko grem spat, mislim na šport.

Slavko Cuderman,
osn. šola Matija Valjavec,
Preddvor

S hrepenenjem sem čakala dneva, ko bom spet lahko obiskala soseda Naceta. V svoji sobi me namreč imel nešteto kletk s ptiči, ptiči vseh vrst, velikosti in barv. Skozi okno je venomer prihajalo ščebetanje in čivkanje in marsikateri mimoidoči je presenečeno obstal in prisluhnil. Tudi zame so ptičji glasovi sčasoma po-

Sosed Nace

stali najlepša glasba na svetu. Spomladi je bila njihova pesem žalostna in otožna, saj so si mali ujetniki želeli svobode. Hoteli so letati od drevesa do drevesa, si poiskati družico in plesti gnezda.

Velikokrat sem zanje nabirala žuželke, muhe in črve, za nagrado pa me je Nace povabil k sebi, da sem smela od blizu opazovati živalce pri jedi.

»Kosa poznaš, kajne? Srakoperja tudi. In taščico, in kraguljčka. Kaj pa sovo? Se jo bojiš? Kaj ni tale tukaj lepa?« me je često spraševal stric. Razkazal mi je vse svoje jetnike. Tako mi lo so me gledali, da sem postala otožna. »Uboji ptički, kako rada bi vam pomagala,« sem premišljevala.

Neke noči pa je Naceta zadela kap. Ker svoje hiše ni nikdar zaklepal, sem kasneje stopila pogledat, kako je s pticami. Odprla sem kletke in jih nakrmila. Potem mi je nekaj reklo, naj odprem okno. Ubogala sem notranji glas in ko so ptice odkrile, da jim ničesar več ne preprečuje poti v prostost, so se z razposajenim vriščem pognale na plano, v jasno spomladansko jutro. Bila sem srečna, da sem nesrečnim živalcam vrnila svobodo.

Ljubica Horvatin,
Zvirče 11,
p. Tržič

Hrčica

Nekoč sta živela hrček in hrčica, ki sta imela zelo lepo hčer. Toda bila je razvajena in prevzetna. K njej so prihajali snubci, veliko snubecev, a vsakogar je oholo zavrnila. To se je ponavljalo iz dneva v dan, dokler niso hrčki sklenili, da jo kaznujejo.

Ko sta se lepega dne hrčica in njena mati sprehajali, so prevzetno lepoticu veve-

rice polile s črno barvo, da je bila podobna krtu. Nato so jo ostali hrčki spodili v krtove rove, kjer je morala toliko časa kopati zemljo, da si je zlizala nesnago s svoje suknjiče. Tako so hrčki maščevali oholost in napuh.

Branka Smolkovič,
6. razred
osn. šole Stane Zagar,
Kranj

Po ježka

Mesec dni pouka je že za nami, jaz pa se še velikokrat spomnim na počitnice.

Najlepše dneve sem preživela na morju v Novigradu. Tu sem si kmalu našla prijateljico Marico. Večkrat sva skupaj plavali daleč proč od obale. Neko nedeljo sva vzeli s seboj tudi blazino, maski in plavuti. Odpravili sva se po morske ježke in školjke.

Prijateljica se je znala dobro potapljati in je res kmalu privlekla na površje ježka. Veseli sva odplavali nazaj k obali. Očiščenega ježka sem odnesla za spomin s seboj domov v Skofjo Loko.

Andreja Potokar,
3. razred
osn. šole Cvetko Golar,
Skofja Loka

Šolska torbica

Moja šolska torbica je čisto nova. Dobila sem jo med zadnjimi počitnicami. Je črne barve in narejena iz mehkega usnja. Zapenja se na zaponko. Ima ročaj in naramnice. V usnje so vgravirani lepi vzorčki.

V notranjosti sta dva predalčka: v prvega spravljamo knjige in zvezke, v drugega pa prtiček in ravnilo. Čeprav je prostora precej, mi ga včasih le zmanjka in torbica se ne da zapreti. Potem vso

kramo prelagam toliko časa, da se mi nazadnje posreči spraviti vse v torbico. Kadar sem utrujena, aktovko nosim na ramenih.

Od drugih torbic se moja razlikuje po zaponki in ročaju. Skrbno pazim nanjo, saj je moja najzvestejša spremljevalka.

Mija Božičević,
4. razred
osn. šole Lucijan Seljak,
Kranj

Sem učenka tretjega razreda

Hodim v tretji razred osnovne šole. Šola se imenuje po aktivistu Lucijanu Seljaku. Naš razred je v bivšem župnišču blizu pokopališča.

Pouk imamo v dveh izmenah, dopoldne in popoldne. Kadar sem v šoli dopoldan, lahko obedujem doma, Rada hodim v šolo, saj nas učijo brati, pisati in računati. Letos se bomo naučili precej

več kot prejšnji dve leti. Še prijetneje pa bo obiskovati pouk, ko bomo dobili novo šolsko poslopje, ki ga vsi težko čakamo.

Telovadimo na lepo urejenem igrišču. V soboto bomo imeli športni dan, zato komaj čakamo konca tedna.

Andreja Teran,
3. razred
os. š. Lucijan Seljak,
Kranj

Sprehod skozi gozd

Po napornem učenju sem se odločila za kratek sprehod v gozd. Pot, posuta z iglicami, me je vodila skozi prostrano, temačno goščavo. Zavel je rahel vetrič. V svojem naročju je pozibaval rdeče rumen list. Nazadnje ga je prepustil valovom žuborečega studenca, ki so ga odzibali kdo ve kam.

Na obronku so vabile blazinice rdečega vresja. Nisem mogla mimo, nekaj me je prisililo, da sem ga natrgala za lep šopek.

Tedaj je nekaj zašelestelo. Negibno sem obstala in napeto oprezovala. Iz za orjaških debel je priskakljala srnica. Ustavila se je in me pogledala plašno, presene-

čeno. Vabila sem jo k sebi, toda samo zacvilila je, dvignila ušesi in izginila v gozd.

Za visokimi drevesi, ki s svojimi vrhovi zapirajo pogled, je začelo zahajati sonce. Znočilo se je. V daljavi je bilo slišati zamolklo skovikanje. Obrnila sem se in stekla domov.

Ivica Bohinc,
7. razred
osn. š. Železniki

S SOLSKIH KLOPI

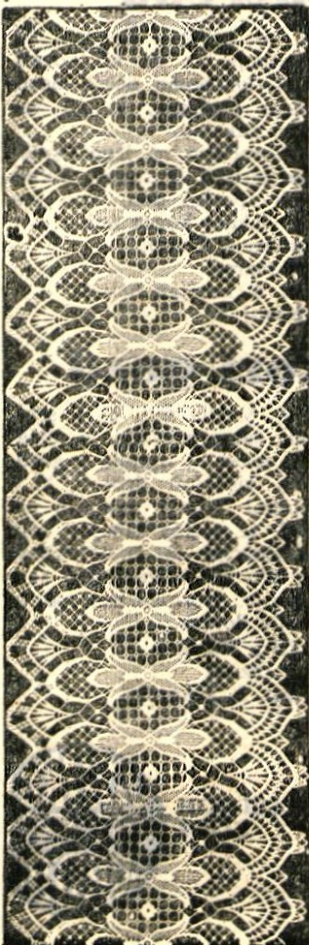

vezenine
BLEDO

Od začetka avgusta je v posloplju Tovarne čipk in vezenin na Bledu odprta na novo opremljena trgovina. V njej je mogoče kupiti vse izdelke tovarne od spalnih srajc, jutranjk, zaves, prtov in drugih vezenih izdelkov do najnovejših modelov oblek in bluz. Razen tega v trgovini prodajajo tudi izdelke z napakami ter kilogramske blago po ugodnih cenah.

Trgovina je odprta od 10. do 12. in od 14. do 19. ure.

Marta odgovarja

Marija J. iz Kranja — Prosim, če mi svetujete model zimskega plašča. Blago že imam, je rjave barve. Rada bi midi model z velikim ovratnikom prešitim s šivi. — Stara sem 22 let, visoka 172 in tehtam 62 kg.

Marta — Narisala sem dva plašča. Levi je v pasu rezan in se zapenja v eno vrsto. Je brez žepov. Desni model pa se zapenja v dve vrsti in ima zelo velike žepe. Oba modela sta krojena rahlo ob telesu, spodaj nekoliko razširjena, na hrbtni strani sta gladka. Velika ovratnika sta prešita. Dolžina — midi.

Odpor proti novi modi

Je že tako: okoli mode je bil vedno hrup. Če je prišla malo sprememb, ga je bilo malo, če pa so bile velike, revolucionarne, pa je bil tudi hrup okoli nove mode temu primerno velik. Prav sedaj prihajajo z vseh strani sveta, kjer kaj dajo na modo seveda, vesti o pravcatih zavorah proti novim dolžinam kril. V ZDA je menda nova dolžina naletela na ogorčen odpor žena. Trgovine, ki so se založile z oblačili po novih dolžinah, organizirajo razprodaje in vračajo obleke proizvajalcem. S Švedskega poročajo prav tako o pravcati kampanji proti zavijanju žena od glave do pete. Celo ugledni časopisi organizirajo ankete o mini in maxi modi. V vsi to burjo so se vključili tudi ekonomisti, zdravniki in sociologi ter še oni povedali svoje mnenje.

Ekonomisti menijo, da je tekstilna industrija, ki je v težavah zaradi prodaje svojih izdelkov, prisilila kreatorje, da so se odločili za daljša krila. Za vsak centimeter daljšim krilom pa mora potrošnik seči globlje v žep. Sociologi pa menijo, da je žena v razvitih deželah še vedno v neenakopravnem položaju, vendar pa se tega zdaj zaveda bolj kot prej. Zato je industrija napravila napako, ko je iz želje po čistem dobičku vsiljevala novo modo, hkrati pa skušala ženo vrniti v položaj iz minulega stoletja.

Proti modnemu nasilju so tudi zdravniki. Ne samo, da se strinjajo, da je mini moda bolj praktična in bolj ustreza potrebam moderne žene, pač pa opozarjajo tudi na to, da so midi in maxi oblačila nehigienska in nevarna za zdravje in življenje. Dolga oblačila otežujejo vožnjo z avtomobilom in kolesom, vstopanje v avtobuse, na vlak. Razen tega ta oblačila onemogočajo normalne gibe in lahko povzročijo poškodbe hrbtenice.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Nekaj misli ob urejanju grobov

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

Pokopališča so zadnja počivališča naših svojcev. Urejena bi morala biti kot tih spokojen park z grobovi sredi zelenja. Zal pa so naša pokopališča vse prej kot kulturno urejena. Med nizkimi spomeniki se šopirijo bahati visoki marmornati spomeniki brez vsakega reda, na grobovih prevladuje bel pesek namesto zelenja. Vsak grob posebej je obdan s kar najvišjim robnikom ali celo ograjo, da o raznovrstni zasaditvi, ki spominja prej na skalnjak kot na grobove, niti ne govorimo.

Grobovi z enotnejšo in preprostejšo ureditvijo bi morali izražati misel, da smo v smrti vsi enaki. Pokopališče bi moralo postati miren park. Namesto nepotrebnih robnikov, ki ovirajo košnjo trate, bi lahko bile položene plošče. Tako bi bile poti popločene, ostalo pa vse v trati. Le ob spomenikih bi bil določen prostor zasajen. Za grobove so posebno primerne pritlikave do en meter visoke zimzelene grmovnice (lavrikovci, lonicera, brini, tise in podobno), pred njimi pa skupina nizkih mnogocvetnih vrtnic, ki cveto od maja do jeseni. K vrtnicam zasadimo šop tulipanov ali drugih spomladanskih čebulic — in skupino mačeh, da bo grob vse leto lep urejen. Od poletnih cvetic se pred vrtnice najlepše poda vijolični ageratum. Izogibajmo pa se kričee rdeče barve salvij in raznih nasadov enoletnic. Ostali del groba naj bo urejen kot negovana trata. Kar najbolj pogosto jo moramo striči. Najbolje, če to opravi pokopališki vrtnar, ki s kosilnico pokosi vso trato naenkrat, da je pokopališče vedno lepo. Kjer pa za zdaj zaradi sosesčine drugače urejenih grobov to ni mogoče, zasadimo nizke rastline, ki trato povsem nadomestijo, razen tega pa z njimi ni veliko dela.

Zdravnik svetuje

ALKOHOLIZEM I

Jasno, da ni alkoholik vsakdo, ki popije po kosilu kak kozarec vina ali zvečer v družbi s prijatelji. Kronični alkoholik je tisti, ki mora stalno uživati alkoholne pijače. (Nekateri pijejo veliko od časa do časa, v vmesnem obdobju pa so trezni). Prej ali slej se pokažejo posledice alkohola tudi v družini in na delovnem mestu. Količina zaužitega alkohola je odvisna od denarja in ne od občutka, da je pijače dovolj ali preveč.

Organizem se na alkohol navadi kot na tobak, tablete ali mamila. Danes popita količina jutri ne zadošča več. To terja vedno večje izdatke. Delovna sposobnost je zaradi zadrževanja manjša, zaslužek tudi, sledi pogosto izostajanje z dela in končno odpoved. Alkoholik postane breme družine, zanj dela žena in tudi otroci. Sledje prepri, razbijanje, stanje se slabša. Dogaja se, da morajo žena in otroci prenočevati pri sosedih. Otroci postanejo nerodni, nezaupljivi, slabo napredujejo v vzgoji in učenju. Ker oče da denar za pijačo, ne ostane dovolj za obleko in hrano.

Nič manjše zlo ni za družino, če je alkoholik mati. Pri vzgoji, čistoči in urejenosti otrok se to še najbolj pozna. Še najslabše pa je, če pijeta oba starša. Posredovati mora pogosto socialna služba pristojne občine. Toda alkoholiki večinoma odbijajo vsako pomoč razen denarne, ki pa zanje predstavlja le novo možnost plačevanja alkohola.

V časopisih, revijah, na radiu in televiziji ter ob cestah je polno reklam za pijače. Borba proti taki reklami je pri vseh naletela na gluha ušesa iz razumljivega vzroka — reklama se splača. V tovarnah, kjer proizvajajo alkoholne pijače, dela mnogo delavcev. Ti žive tako rekoč od alkoholnih pijač. Enako je v turizmu in gostinstvu.

dr. Tone Košir

DRUŽINSKI
POMENKI

Izbrala je vrata

JELOVICA

Tudi vi lahko nabavite naše stavbno pohištvo v malo-prodajni trgovini »Jelovica« v škofji Loki in poslovalnicah z gradbenim materialom »Smreke« Maribor, »Slovenijales« Ljubljana, »Lesnine« Ljubljana, »Potrošnik« Murska Sobota, »Murka« Lesce in »Izbira« Ptuj.

ZA JESEN IN ZIMO vam iz svoje kolekcije priporočamo MOŠKE, DAMSKE IN OTROŠKE KONFEKCIJSKE ARTIKLE po ugodnih cenah in zadnji modi.

PODJETJE ZA IZDELAVO OBLACIL

Elegant

CELJE

DISKONT V SVETU ISKANE PRODAJALNE 9.80

DISKONT PRODAJA TEKSTILA NA KILOGRAME 12.90

29. OKTOBRA ODPIRAMO POLEG SUPERMARKETA NA JESENICAH PRVO DISKONT PRODAJALNO NA GORENJSKEM murha

DISKONT IZBIRA ZA VSAKOGAR NEKAJ 9.50

DISKONT NOVO NA GORENJSKEM 69.50

59.50 13.95 29.80 59.80

ALMIRA
alpska modna industrija
Radovljica

takoj zaposli

več kvalificiranih šivilj

Praksa zaželena. Nastop dela možen takoj. Osební dohodki po pravilniku. Interesentke za zaposlitev naj se zglasijo v kadrovskem oddelku podjetja Radovljica — Ljubljanska cesta.

Žito

SENTA
SKLADIŠČE
KRANJ

Tavčarjeva 31
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci — odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah.

Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Cene so konkurenčne, skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah.

30 LET
JE BILO POTREBNO
DA SMO DOBILI NOVO

H...NIL...IC.

Projektivno

PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

dnevno
sveže
specialitete

DELIKATESA

**ŽIVILA
KRANJ**

Obvestilo

Gorenjska kreditna banka Kranj sporoča, da bo odobraval dodatna stanovanjska posojila občanom, ki so pri njej že dobili posojila, zasnovana na lastnem varčevanju v domači ali tuji valuti ali vezavah denarnih sredstev pravnih oseb.

Dodatna stanovanjska posojila bo odobraval:

- za dograditev družinske stanovanjske hiše, če bo s temi sredstvi hiša dograjena in šest mesecev po odobritvi posojila predloženo uporabno dovoljenje,
- za plačilo razlike med končno in orientacijsko ceno po pogodbi o nakupu stanovanja, če bo s tem dodatnim posojilom poravnana vsa kupnina.

Dodatno posojilo zneske lahko največ 60% od že odobrenih posojil pri GKB Kranj po Pravilniku o posojilih za stanovanjsko gospodarstvo ter ne sme preseči 30.000 din.

Dodatno posojilo mora biti porabljeno najkasneje v 6 mesecih od odobritve. Najdaljša doba za vračilo posojila je 6 let, obrestna mera pa je 6% letno. Banka bo sprejemala prošnje za dodatna posojila do 15. decembra 1970.

Podrobnejša navodila se dobijo pri vseh podružnicah banke.

GORENJSKA KREDITNA BANKA
K R A N J

Slaščičarna-kavarna Kranj

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta

1. 3 servirke za strežbo
2. 2 slaščičarja
3. 2 točajki-prodajalki
4. 1 pomožnega delavca za slaščičarsko delavnico in razvoz
5. 2 pomožni delavki-pomivalki

Pogoji:

- a) pod 1. KV ali PK natararica
- b) pod 2. VK ali KV slaščičar
- c) pod 3. KV ali PK natararica ali KV trgovske stroke
- d) pod 4. NK delavec ter vozniški izpit za moped
- e) pod 5. NK delavka

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi. Podjetje s stanovanji ne razpolaga. Prošnje naslovite na naslov: Slaščičarna-kavarna Kranj, Tavčarjeva ul. 17. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

PRODAM

Prodajam KRAVO s teletom. Zibert Stane, Suha 24, Kranj 4690

Prodajam drobni KROMPIR. Predoslje 28, Kranj 4691
Prodajam 130 kosov OPEKE »folce« in trodelno OKNO z dvojno zapiro. Predoslje 26, Kranj 4692

Prodajam 100 kg težkega PRASICA. Velesovo 21, Cerklje 4693

Prodajam globok OTROSKI VOZICEK. Rupa 18, Kranj 4694

Prodajam macesnove PLOHE. Olševsek 3, Preddvor 4695

Prodajam 12 lepih PUJSKOV, starih sedem tednov. Lahovče 17, Cerklje 4696

Ugodno prodajam dva nova sobna KAMINA z vsem potrebnim materialom. Ponudbe poslati pod »kamin« 4697
Prodajam tri mesece staro TELEVIIZIJO pinokio. Zupan Agata, Mošnje 1, Radovljica 4698

Prodajam KITARO in OJAČEVALEC. Benedik Vinko, Gorenjesavska 43, Kranj 4699
Prodajam smrekove DESKE 20 in 25 mm. Naslov v oglašnem oddelku 4700

Prodajam šest tednov stare PUJSKE. Breg ob Savi 31, Kranj 4701

Prodajam STEDILNIK na drva. Jelenc Alojz, Jezerska 95 b, Kranj 4702

Ugodno prodajam dve puhači ODEJI. Jezerska cesta 95, Kranj 4703

Prodajam štiri PRASIČE, težke od 30 do 40 kg. Lahovče 43 4704

Prodajam dobro ohranjen TELEVIIZIJSKI SPREJEMNIK RR za 900 din. Likar P., Golnik pri blokkih 4705

Prodajam 50-litrski prenosni KOTEL za kuhanje krme. Ostanek, Kranj, Skalica 14 4706

Prodajam vprežne in traktor-ske VILE za obračanje sena, MOTOR siemens, 10 KM, nemški PLUG obračalnik in ročno SLAMOREZNIČO. Breg 8, Preddvor 4707

Prodajam KRAVO, dobro mlekarico. Ovsišje 23, Podnart 4708

Prodajam čistokrvnega škotskega OVČARJA z rodovnikom, starega tri mesece. Cena 1200 din. Ponudbe po telefonu 061-51-848, Ljubljana 4709

Prodajam oljno PEČ. Papež, Bičkova 9a, Kranj 4710

Prodajam mlado KRAVO, ki bo v kratkem teletila, in ročno SLAMOREZNIČO. Moste 77, Komenda 4711

Prodajam KRAVO. Letence 7, Golnik 4712

Prodajam italijansko plinsko katalitično PEČ in ženski PLaŠč št. 38. Telefon Kranj 22-576 4713

Prodajam suhe BUTARE. Uranič Franc, Trstenik 15, Golnik 4714

Turistična poslovalnica
»CREINA« Kranj

prireja v oktobru in novembru
naslednje izlete:

30. oktobra
popoldanski izlet v Trbiž

31. oktobra
celodnevni izlet po Kanalski dolini in Reziji

14. novembra
celodnevni izlet po avstrijski Koroški

21. novembra
celodnevni izlet po Beneški Sloveniji

Vse informacije vsak dan od 7. do 19. ure v turistični poslovalnici Creina Kranj, telefon 21-022

Tomaž Moztsich

Na zalogi imamo
švicarske ure

NĒVOIS

po tovarniški ceni. Zlato za zobe in druge izdelke iz zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se.

ZLATARNA — URARNA

Tarvisio — Trbiž
Via Vittorio Veneto 12
(300 m od tržnice)

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

razpisuje

JAVNI NATEČAJ

za oddajo 45 stavbnih parcel
na Klancu v Kranju

1. Za gradnjo 5 individualnih hiš
za gradnjo 14 stranskih vrstnih hiš
za gradnjo 26 srednjih vrstnih hiš

2. Izklicna cena delne ureditve zemljišča je:

a) za parcelo za individualno hišo	23.100 din
b) za parcelo za krajno vrstno hišo	18.500 din
c) za parcelo za srednjo vrstno hišo	15.400 din

3. Poleg cene delne ureditve zemljišča se plača še odškodnina za zemljišče, in sicer 24 din za 1 m².

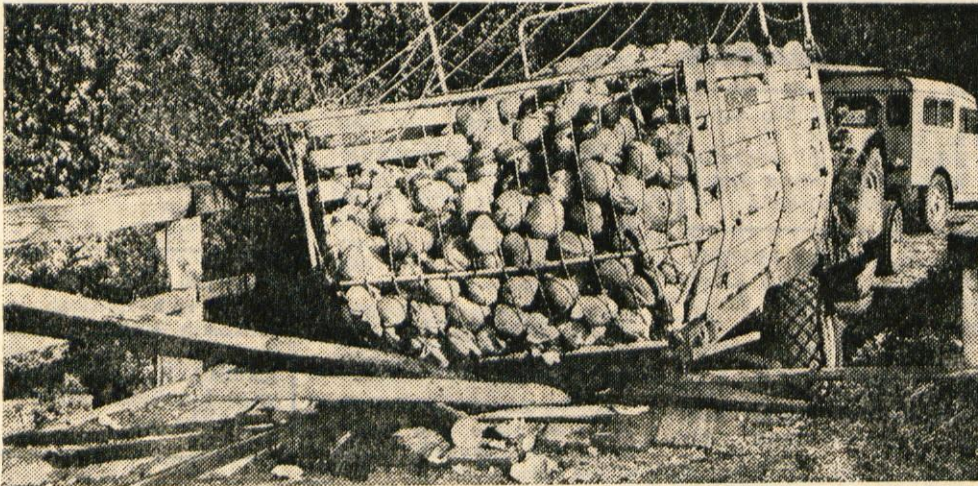
4. Celotni znesek je treba plačati v enem obroku do 15. 12. 1970.

5. Varščina je 2000 din.

6. Rok za predložitev pismenih ponudb je do 9. novembra 1970 do 12. ure. Na ovojnico napišite »Oddaja zemljišča na Klancu — ne odpiraj!«

Prednost pri izbiri parcele ima kdor ponudi več kot je izklicna cena po tč. 2.

Obrazloženi razpisni pogoji in obvezni obrazec ponudbe ter informacije so na razpolago v Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6, V. nadstropje, soba št. 4, v ponedeljek od 9.—12. ure in v sredo od 14. do 16. ure.

V sredo popoldne se je pod težo traktorske prikolice, naložene z zeljem vdrl most na na stranski cesti proti Naklem. Cesta je tako neprevozna. Da bi problem čimprej rešili, Nakelčani predlagajo gradnjo novega betonskega mostu. (jk) — Foto: F. Perdan

Zahvala

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustila draga mama, žena, sestra, teta

Marija Jenkole
Tončkova mama

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem, sosedom, posebno Aleševim, Sokovim in Bidlnovim za vso pomoč. Najlepše se zahvaljujemo vsem za darovane vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za pogrebni obred.

Zalujoči: sin Milan, mož Franc, brat Janko z družino, sestre Angela, Tona, Ančka z družinami in Pavla ter drugo sorodstvo

Prebačevo, 20. oktobra 1970

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage plemenite mame, žene in sestre

Francke Lampe
roj. Koželj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, z nami sočustvovali ter ustno ali pisмено izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Capudru, ki ji je lajšal bolečine v težki in hudi bolezni. Iskrena hvala tudi sosedom, duhovščini in pevčemu, posebno zboru iz Velesovega ter gospodu Ludviku Zajcu za lepe tolažile besede in g. Klemenčič Halki.

Zalujoči: mož Lojze, hčerka Brigita, sinova Zdravko in Jožko, sestra Manca, Micka in Marjeta z družino

Sp. Brnik, 18. oktobra 1970

Zahvala

Ob nenadni izgubi moža in očeta

Antona Vovka

se iskreno zahvaljujemo sosedom za pomoč in sorodnikom, vsem darovalcem cvetja, enako delovnemu kolektivu IBI za darovana venca, vsem, ki so nam izrazili sožalje in ga spremili na njegovo zadnjo pot. Zahvaljujemo se obrtnikom za spremstvo pri pogrebu ter č. duhovščini. Še enkrat vsem in vsakemu iskrena hvala.

Zalujoče družine: Vovk, Verlič in Grašič

Grad, 17. oktobra 1970

Požar

V torek, 20. oktobra, zjutraj je začel goreti hlev, last KZ Škofja Loka na Blegašu. Požar je nastal zaradi izrabljenih dimnih cevi v podstrešju kuhinje, ki je priključena hlevu. S kuhinjskega podstrešja se je ogenj razširil na celoten hlev. Poslopje je pogorelo v celoti. Škode je za 50.000 din.

Nov potrošniški center

Veletrgovina Živila Kranj bo v torek ob 17. uri v Britofu odprla nov potrošniški center. V potrošniškem centru bo moderna samopostrežna trgovina (185 kvadratnih metrov), skladišče (105), bife s kuhinjo (78). Potrošniški center bo imel za 6900 litrov hladilnih omar in bo med najmodernejšimi na Gorenjskem.

Avto rally Loka 70

Na startu bo gneča

Danes se bo Škofji Loki začel dvodnevni rally Loka 70, ki ga organizira domače avtomoto društvo in katerega pokrovitelj je Ljubljanska banka. Kot smo zvedeli, so prireditelji do včeraj (petek) zbrali okrog 70 prijav. Rally namreč velja za republiško prvenstvo.

Voznike čaka 610 kilometrov dolga pot, razdeljena v 9 etap. Start in cilj sta v Škofji Loki. Zmagovalec vsakega izmed štirih tekmovalnih razredov prejme 400 din, drugouvrščeni 250, tretjeouvrščeni 180, četrtoouvrščeni 120 in petouvrščeni 80 din. Absolutno najboljši dobi še darilo v vrednosti 500 din, ekipa z najmanj kazenskimi točkami pa denarno nagrado 1000 din. Na sporedu je tudi preizkus točnosti in spretnostna vožnja. (—ig)

s sodišča

OPROSTILNA SODBA ZA UBOJ

Okrožno sodišče v Kranju je oprostilo 32-letnega Radojico Djerkoviča iz Bobovka, obtoženega uboja. Djerkovič je 18. januarja letos v gostilni Zlata riba v Kranju med pretepom z lovskim nožem zabodel Huseina Koljenoviča. Ta je zaradi hudih ran dva tedna kasneje umrl v bolnišnici. Djerkovič je med pretepom ranil tudi Vehbijo Djeliloviča. Sodišče se je pri razsodbi opiralo na mnenje psihiatra. Ta je po pregledu obtoženca menil, da se ta zaradi vinjenosti in drugih okoliščin ni mogel obvladati in preceniti usodnosti svojega dejanja.

POLDRUGO LETO ZA ROPARSKI NAPAD

Milana Davidoviča, starega 21 let z Jesenic, je okrožno sodišče v Kranju obsodilo na poldrugo leto strogega zapora zaradi roparskega napada.

Davidovič je sredi februarja letos na Jesenicah z bokserjem napadel Stanislava Zgajnerja in mu hotel vzeti denar. Zgajnarja je z udarci po glavi zbil na tla in mu iz zadnjega hlačnega žepa potegnil denarnico. Napadenemu pa je uspelo zgrabiti denarnico in poklicati na pomoč. Davidovič se je prestrašil in zbežal. Zgajner je napad takoj prijavil na postajo milice. Kmalu po prijavi so Davidoviča prijeli.

nesreče

TRČENJE V KRIZISCU

V križišču Škofjeloške in Medetove ceste v Kranju je v torek, 20. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila Janez Bajželj iz Kranja trčil v kolesarja Vlastimira Stojkoviča prav tako iz Kranja. Nesreča se je pripetila, ker je voznik izsill prednost pred kolesarjem. Ta pa ni imel na kolesu prižgane luči. Stojkovič je bil v nesreči huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

PRITEKLA PRED AVTOMOBIL

Pri osnovni šoli v Naklem je v torek zvečer voznik osebnega avtomobila Alojz Grašič iz Srednje Bele zadel 12-letno Vanjo Fende iz Naklega Deklica je pritekla na cesto izza avtobusa. Voznik trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči je bila deklica huje ranjena.

PESEC HUJE RANJEN

Na Kidričevi cesti v Škofji Loki je v torek zvečer voznik osebnega avtomobila Marjan Kunc iz Idrije zadel Alojza Novca iz Škofje Loke, ki je po desni strani potiskal pred seboj dvokolnico. Huje ranjenega Alojza Novca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

TRČENJE V OVINKU

V sredo, 21. oktobra, sta na cesti prvega reda med Belco in Gozd-Martuljkom trčila dva avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Vladimir Jug iz Ljubljane je zaradi neprimerne hitrosti v nepreglednem ovinku zavozil v levo, pri tem pa trčil v nasproti vozeči avtomobil, voznik Adi Rozman z Jesenic. Pri trčenju se je odtrgal del pločevine in priletel v vetrobransko steklo avtomobila nemške registracije, vozil ga je Jozef Oberrascher. V nesreči so bili hudo ranjeni: Anica Jug, Adi Rozman in Tomaž Rozman. Odpeljali so jih v jeseniško bolnišnico.

DEKLICA UMRLA

V vasi Bukovica v Selški dolini je v četrtek, 22. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila Franc Rajgelj iz Sp. Bitenja zadel 6-letno Simono Haine, ki je nenadoma z desne strani skočila na cesto. Voznik je kljub zaviranju in umikanju v levo deklico zadel in zbil po cesti. Deklica se je tako hudo ranila, da je kmalu po prevozu v Zdravstveni dom v Škofji Loki umrla.

ZANESLO GA JE V OVINKU

Pri vasi Sp. Brnik je v četrtek nekaj pred sedmo uro zvečer voznik osebnega avtomobila Anton Kosec iz Mengša vozil skozi ovinek z neprimerno hitrostjo. Zato je avtomobil zaneslo v levo prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal avtomobil, vozila ga je Margareta Kejžar iz Kranja. Voznica se je umaknila s polovico vozila s cestišča. Kljub temu pa je prišlo do trčenja. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode pa je za 10.000 din. L. M.

1 vprašanje 3 odgovori

Zima nas je pred dnevi že »pozdravila« in hkrati opozorila, da je skrajni čas za nabavo ozimnice. In ker ozimnica ni ravno majhen strošek, včasih pa jo je tudi težko dobiti, smo na treh krajih poprašali, kako je letos s preskrbo, izborom in seveda s cenami?

MARIJA KALISNIK iz Cankarjeve ulice 8 v Tržiču:

»Smo 3-članska družina in imamo 3-sobno stanovanje. Mož je upokojen, jaz pa delam v Bombažni predilnici Tržič. Drva oziroma kurjavo za zimo že

imamo in nas je veljala okrog 100 tisoč starih dinarjev, sadje mi je preskrbela hčerka, krompir pa so kar po hišah prodajali in smo ga kupili 250 kilogramov po 85 starih dinarjev. Sedaj bom še v podjetju naročila del ozimnice, potem pa bo za zimo kar dovolj. Lahko rečem, da z nabavo ni ravno velikih težav, znesek za ozimnico pa tudi ne bo ravno majhen.«

MARIJA RONCELI iz Radovljice, Cankarjeva 1: »Honorarno delam v gostilni Avguštin, z možem pa imava 15-letno hčerko. Lani smo dobili ozimnico doma, letos pa imamo za zdaj šele kurjavo. Krompir bomo najbrž do-

bili doma pri starših, po drugo pa bo treba v zadruho. V zadruhi pravijo, da majo še nekaj sadja in upam, da bo šlo vse po sreči. Čeprav smo samo trije in imamo pri stanovanju še malo vrtička, bo končni račun kar precej velik.«

MARIJA CVIRN iz Škofje Loke:

»Krompir in čebulo sem že kupila, ostalo ozimnico pa bom kupovala sproti, saj je loški trg kar dobro založen. Krompir sem plačala po 75 dinarjev, čebulo pa po 300 dinarjev. Tudi jabolka bom še kupila. Lani sem jih plačala po 120 dinarjev in so bil kar lepa. Upam, da jih bom tudi letos dobila po takšni ceni. Pravkar pa kupujem premog.«

A. Z. — J. K.

Kranjski skakalci v ČSSR

Pod vodstvom trenerja Iva Konca so v četrtek odpotovali na veliko mednarodno tekmovanje v Bansko Bystrico (ČSSR) skakalci kranjskega Triglava: Marjan in Franci Mesec, Jože Kapušin in Janez Bukovnik. Nastopili

bodo na 65-metrski plastični skakalnici, kjer bodo tekmovali tudi vsi najboljši skakalci ČSSR, NDR in Poljske ter nekateri ostali jugoslovanski skakalci: Smolej, Jurman in Dolhar ter kombinatorci Dovžan, Gorjanc in Grosar.

J. J.

XVII. svetovno prvenstvo v gimnastiki odprto

Nekaj tisoč gledalcev, ki pa so le deloma napolnili tivolsko dvorano, prizorišče letošnjih obračunov med najboljšimi telovadci petih celin, je minuli četrtek zvečer lahko uživalo v zares enkratnih nastopih plesnih, baletnih in folklornih skupin ter mladinskih telovadnih vrst, s katerimi je prireditelj popestril svečano otvoritev Gimnastike 70.

Po uvodnem govoru predsednika organizacijskega komiteja SPG Zorana Poliča in predsednika Mednarodne gimnastične zveze (FIG) Arturja Gardnerja, ki sta gostom zaželela kar največ športne sreče in izrazila prepričanje, da se bodo v Ljubljani dobro počutili, je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher v imenu pokrovitelja maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita proglasil XVII. stevno prvenstvo v orodni telovadbi za odprto. Se prej so se na prostrani podij sredi hale zgrnile ekipe vseh 33 držav-udeleženk. Prizor je bil čudovit; občinstvo si ni moglo kaj, da ne zaploskalo postavnim dekletom in fantom, katerih pisana oblačila so oder spremenila v eno samo paletu živih barv. Najbučnejše je seveda pozdravilo jugoslovansko vrsto z Mirom Cerarjem na čelu.

Po svečanem delu so telovadci napravili prostor članom folklornega ansambla France Marolt in baletnemu zboru SNG Ljubljana, ki sta ob spremljavi godbe na pihala ljubljanske milice in zbora RTV pod taktirko avtorja kompozicij Bojana Adamiča navzočim predstavila nekaj svojih najboljših plesnih točk. Sledil je cel niz izredno domiselnih nastopov pionirjev TVD Partizan Kidričev ter mladincev in mladink

TVD Partizan Maribor. Da bo to zares vrhunska športna prireditev, pa še dali slutiti

akrobatski skoki, salte in premeti telovadcev prvega razreda, ki jih je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. Organizatorjem velja iskreno čestitati, saj so pripravili otvoritev, kakršnih smo doslej videli le malo.

I. G. — D. H.

Veliko gorenjskih mladincev na proslavi v Idriji

V nedeljo, 25. oktobra, se bodo v Idriji zbrali mladi iz vse Slovenije, da bi kar najbolj slovesno počastili srebrni jubilej OZN, ki je bila ustanovljena v San Franciscu na ta dan pred petindvajsetimi leti. Petdeset dežel, med njimi tudi Jugoslavija, je še vseh ožarjenih od plamenov druge svetovne vojne, podpisalo ustanovno listino OZN in s tem svečano obljubilo, da bodo budno skrbele za mir v svetu. Tudi proslava v Idriji bo mogočna manifestacija slovenske mladine v boju za mir.

Vabilo na proslavo, ki ga je vsem mladim poslal republiški odbor za proslavo OZN, je tudi na Gorenjskem dobilo velik odmev. Iz Kranja bo v nedeljo ob 6.45 izpred kina Center odpeljalo kar deset avtobusov mladih. Jeseniških mladincev bo na proslavi okrog 120. Včeraj so že imeli proslavo 25-letnice OZN v dvorani pri Jelenu na Jesenicah. Jože Hartman, član republiškega odbora za pripravo proslave OZN, je govoril o pomenu te organizacije. Člani kluba OZN na šoli Toneta Čufarja so prav tako včeraj, pripravili simbolično

zasedanje generalne skupščine, na katerem so govorili o položaju mladine v svetu. Skofjeljskih mladincev se bo, po dosedanjih podatkih, odpeljalo v Idrijo okrog 120, verjetno pa jih bo več, ker prijave še vedno prihajajo. Tudi v Skofji Loki so že imeli proslavo 25-letnice OZN. Iz Radovljice se bo udeležilo proslave okrog 50 mladincev.

L. Bogataj.

Očesni zdravniki na Bledu

V četrtek se je v hotelu Golf na Bledu začelo 7. posvetovanje očesnih zdravnikov iz Slovenije in Hrvaške, na katerem sodeluje okoli 100 zdravnikov specialistov. V referatih in razpravah bodo v treh dneh obravnavali najnovejša dognanja pri zdravljenju očesnih bolezni in prikazali rezultate svojega praktičnega dela na tem področju.

TUDI TO SE ZGODI

Ko so na sredini seje radovljiške občinske skupščine razpravljali o uvedbi umetnega o semenjevanja govedu tudi na bohinjškem območju (razen Koprivnika, Gorjuš in Podjelja) in o tem tudi dopolnili občinski odlok, je eden od odbornikov predlagal: »Umetno o semenjevanje bi morali zagotoviti tudi ob sobotah in nedeljah, kajti krave ob sobotah in nedeljah ne čakajo.« Nekdo pa ga je v šali dopolnil, da bi se morda dalo sporazumeti, da bi tudi pri tem uvedli proste sobote in nedelje.

Dodatna posojila za nakup ali dograditev stanovanj

Gorenjska kreditna banka Kranj je pred kratkim sklenila, da bo vsem svojim stanovanjskim varčevalcem zaradi podražitev pri gradnji ali nakupu stanovanj odobrila dodatna posojila. Dodatna posojila bodo odbrili tistim stanovanjskim varčevalcem, ki bodo s povečanim posojilom dogradili hišo in šest mesecev po odobritvi posojila predložili uporabno dovoljenje in tistim, ki bodo s posojilom pokrili nastalo razliko in hkrati poravnali zahtevano kupnino za stanovanje.

Sklenili so, da dodatno posojilo lahko znaša največ 60 odstotkov od že

odobrenega posojila pri Gorenjski kreditni banki in hkrati ne sme biti večje od treh milijonov starih dinarjev. Ta posojila bodo morala biti porabljena najkasneje v 6 mesecih od odobritve. Nadaljnji rok za vračilo dodatnega posojila bo šest let, obrestna mera pa šest odstotkov na leto.

Banka bo sprejemala prošnje za dodatna posojila zasebnim stanovanjskim varčevalcem do 15. decembra letos. Interesenti pa lahko dobijo pri podružnicah Gorenjske kreditne banke tudi druga navodila za dodatna posojila.

A. Z.